

ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за годината към 31.12.2017 г.

С НЕЗАВИСИМ ОДИТОРСКИ ДОКЛАД

Представляващ:

ИВАЙЛО ФИЛИПОВ

Изпълнителен директор

Съставител:

КАМЕЛИЯ СОФРОНИЕВА

Главен счетоводител

Заверил:

ИсаОдит ООД

София, 6 март 2018 г.

Доклад на независимия одитор	1
Отчет за финансовото състояние	4
Отчет за всеобхватния доход	5
Отчет за паричните потоци	6
Отчет за промените в собствения капитал	7
Годишен доклад за дейността	8
Пояснителни приложения (от номер 1 до номер 35)	41
Юридически статут и обща информация за дружеството /прил.1/	41
Основни положения от счетоводната политика на дружеството /прил.2/	41
Управление на финансовия риск /прил.3/	62
Справедливи стойности /прил.4/	65
Еднократни ефекти, повлияли върху балансовата стойност на дълготрайните материални активи и собствения капитал /прил.5/	66
Корекции за предходни отчетни периоди /прил.6/	67
Свързани лица и сделки между тях /прил.7/	67
Други оповестявания /прил.8/	68
Допълнителна информация към статиите на финансовия отчет /прил. от 9 до 35/	70

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД** („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществени счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на

работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Закона за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълниме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г. и утвърдени от нейния Управителния съвет на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансов отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Одиторско Дружество „ИсаОдит“ ООД

Управител:

Изабела Джалъзова

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Изабела Джалъзова

гр. София, България

Дата: 17 март 2018г.

Отчет за финансовото състояние
на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД за периода, приключващ на 31 декември 2017
(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Прил.	Към 31 декември 2017	2016
АКТИВИ			
Текущи активи			
Пари и парични еквиваленти	9	10 144	10 290
Търговски и други вземания	10	964	1 052
Надвнесен корпоративен данък	10	28	-
Предплатени разходи	10а.	217	142
Материални запаси	11	570	604
		11 923	12 088
Нетекущи активи			
Инвестиции в асоциирани предприятия	12	-	-
Имоти, машини и съоръжения	13	14 842	14 058
Предоставени аванси и материални активи в процес на изграждане	14	62	178
Нематериални активи	15	1 469	714
		16 373	14 950
ОБЩО АКТИВИ		28 296	27 038
ПАСИВИ			
Текущи пасиви			
Задължения към свързани предприятия	16	15	73
Търговски задължения	16	868	654
Задължения към персонала	16	1 144	1 371
Дължими текущи данъци	16	820	645
Задължения за осигуровки	16	356	331
Други задължения	16	318	347
Приходи за бъдещи периоди	17	507	368
		4 028	3 789
Нетекущи пасиви			
Нетекущи търговски задължения	16	244	-
Приходи за бъдещи периоди (нетекущи)	17	174	233
Пасиви по отсрочени данъци	18	852	765
Провизии за пенсии и други подобни задължения	19	668	606
		1 938	1 604
ОБЩО ПАСИВИ		5 966	5 393
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Капитал и резерви			
Основен капитал	20	2 298	2 298
Капитал под условие	20	(469)	(469)
Резерви	21	19 202	18 560
Натрупани финансови резултати	22	1 299	1 256
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		22 330	21 645
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		28 296	27 038

Приложения от номер 1 до номер 35 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД и подписан от негово име от Изпълнителния директор на 14.03.2018 год.

Дата на изготвяне: 06.03.2018 г.
Дата на заверка: 17.03.2018 г.

Съставител:

Камелия Софрониева

Заверил, съгласно одиторския доклад:

Изпълнителен директор:

Ивайло Филипов

Регистриран одитор:
ИсаОдит ООД

Отчет за всеобхватния доход
на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД за периода 01.01.2017 - 31.12.2017
(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Прил.	Към 31 декември 2017	2016
Продължаващи дейности			
Приходи	23	20 749	19 817
Други приходи	23	190	269
Общо приходи		20 939	20 086
Разходи за материали и консумативи	24	(701)	(771)
Разходи за външни услуги	25	(3 286)	(3 163)
Разходи за персонала	26	(12 937)	(12 480)
Разходи за амортизация	27	(1 463)	(1 099)
Разходи за обезценки	27	(8)	(133)
Други разходи	28	(562)	(562)
Балансова стойност на продадени активи	28	(522)	(395)
Суми с корективен характер	29	68	36
Общо разходи за дейността		19 411	18 567
Резултат от дейността		1 528	1 519
Финансови приходи	30	3	14
Финансови разходи	30	(94)	(105)
Печалби и загуби от операции, които се отчитат нетно	23	11	20
Печалба/(загуба) преди данъци върху дохода		1 448	1 448
Разход за данъци	31	(149)	(192)
Печалба/(загуба) за периода		1 299	1 256
Друг всеобхватен доход			
Актьорска печалба/загуба по пенсионни планове с дефиниран доход	19	(66)	11
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		1 233	1 267

Приложения от номер 1 до номер 35 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД и подписан от негово име от Изпълнителния директор на 14.03.2018 год.

Дата на изготвяне: 06.03.2018 г.

Дата на заверка: 14.03.2018 г.

Съставител:

Камелия Софрониева

Заверил, съгласно одиторския доклад:

Изпълнителен директор:

Ивайло Филипов

Регистриран одитор:
ИсаОдит ООД

Отчет за паричните потоци
на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД за периода 01.01.2017 - 31.12.2017
(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Наименование на паричните потоци	Към 31 декември	
	2017	2016
Нетна печалба (загуба) след данъчно облагане	1 299	1 256
Коригирана с:		
Амортизации	1 463	1 099
Промени на материалните запаси	34	4
Промени на краткосрочните вземания	(15)	733
Промени на текущи пасиви	100	(13)
Промени на дългосрочните задължения	244	-
Други непарични операции	240	258
Паричен поток от оперативна дейност	3 365	3 337
Придобиване на дълготрайни активи и други изменения	(2 886)	(2 382)
Парични потоци от инвестиционна дейност	(2 886)	(2 382)
Платени дивиденди	(625)	(802)
Парични потоци от финансова дейност	(625)	(802)
Нетни парични потоци	(146)	153
Парични средства в началото на периода	10 290	10 137
Парични средства в края на периода	10 144	10 290

Приложения от номер 1 до номер 35 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД и подписан от негово име от Изпълнителния директор на 14.03.2018 год.

Дата на изготвяне: 06.03.2018 г.

Дата на заверка: 17.03.2018 г.

Заверил, съгласно одиторския доклад:

Регистриран одитор:
ИсаОдит ООД

Съставител:

Камелия Софрониева

Изпълнителен директор:

Ивайло Филипов

Отчет за промените в собствения капитал
на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД за периода 01.01.2017 - 31.12.2017
(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Основен капитал	Капитал под условие	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от актюерски печалби/загуби	Натрупани финансови резултати	Общо собствен капитал
Салдо към 01.01.2016	2 298	(469)	230	17 620	(109)	1 612	21 182
Финансов резултат за текущия период						1 256	1 256
Разпределение на печалба за 2015 г. за дивиденди						(806)	(806)
Разпределение на печалба за 2015 г. за резерви				806		(806)	-
Други				2	11		13
Салдо на 31.12.2016	2 298	(469)	230	18 428	(98)	1 256	21 645
Салдо към 01.01.2017	2 298	(469)	230	18 428	(98)	1 256	21 645
Финансов резултат за текущия период						1 299	1 299
Разпределение на печалба за 2016 г. за дивиденди						(628)	(628)
Разпределение на печалба за 2016 г. за резерви				628		(628)	-
Други				79	(65)		14
Салдо на 31.12.2017	2 298	(469)	230	19 135	(163)	1 299	22 330

Приложения от номер 1 до номер 35 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД и подписан от негово име от Изпълнителния директор на 14.03.2018 год.

Дата на изготвяне: 06.03.2018 г.

Дата на заверка: 17.03.2018 г.

Заверил, съгласно одиторския доклад:

Регистриран одитор:
ИсаОдит ООД

Съставител:

Камелия Софрониева

Изпълнителен директор:

Ивайло Филипов

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на “Информационно обслужване” АД през 2017 г.

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА **ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ АД** (ДРУЖЕСТВОТО) Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ГЛАВА СЕДМА ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ИЗИСКВАНИЯТА НА ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН.

Ръководството представя своя годишен доклад и годишен финансов отчет към 31 декември 2017г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз.

Този финансов отчет е одитиран от одиторско дружество **ИсаОдит ООД**.

I. Общи положения

С Разпореждане № 23 от 23.09.1991 г. на Министерския съвет, държавна фирма (ДФ) „Информационно обслужване“ е преобразувана в еднолично акционерно дружество („Информационно обслужване“ ЕАД), първоначално регистрирано в регистъра на търговските дружества на Софийски градски съд (СГС) под том 6, стр. 62, партиден № 237, по фирмено дело № 25464/1991 г.

С Решение на СГС от 16.06.1997 г. в Търговския регистър е вписано преобразуването на „Информационно обслужване“ ЕАД в „Информационно обслужване“ АД.

На 29.01.2008 г. Дружеството е пререгистрирано в Агенцията по вписванията по Закона за търговския регистър.

На 06.10.2009 г. в Търговския регистър е вписано решение на Общото събрание на акционерите на „Информационно обслужване“ АД, с което системата за управление е променена от двустепенна на едностепенна и са приети изменения и допълнения в Устава на Дружеството.

С Разпореждане № 3 от 19.07.2012 г. Министерският съвет е разпоредил, че променя органа, който да упражнява правата на държавата като акционер в капитала на „Информационно обслужване“ АД – София, от министъра на финансите на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Съгласно чл. 24 от Устава на Дружеството органите за управление на „Информационно обслужване“ АД са Общо събрание на акционерите и Съвет на директорите.

На 05.01.2015 г. в Търговския регистър е вписано решение на Общото събрание на акционерите на „Информационно обслужване“ АД, с което от състава на Съвета на директорите са освободени Александър Григоров Петров, Георги Георгиев Тодоров, Гюнай Аптиева Мехмедов, Николай Йорданов Недялков и Красимира Йорданова Стоянова. Като членове на Съвета на директорите са вписани Михаил Михайлов Константинов, Валери Петров Борисов, Ивайло Борисов Филипов, Валентина Стефанова Недялкова и Юлияна Петрова Калчева. Като изпълнителен директор е вписан Ивайло Борисов Филипов.

Към 31.12.2017 г. Съветът на директорите на „Информационно обслужване“ АД е бил в следния състав:

Председател: Михаил Михайлов Константинов

Зам. председател: Валери Петров Борисов

Членове: Ивайло Борисов Филипов, Юлияна Петрова Калчева и Валентина Стефанова Недялкова.

Изпълнителен директор: Ивайло Борисов Филипов.

Към датата на съставяне на отчета, съставът на Съвета на директорите е както следва:

Председател: Михаил Михайлов Константинов

Зам. председател: Валери Петров Борисов

Членове: Ивайло Борисов Филипов, Юлияна Петрова Калчева и Валентина Стефанова Недялкова.

Изпълнителен директор: Ивайло Борисов Филипов.

Предметът на дейност на Дружеството е “производство и търговия в страната и чужбина на информационни продукти и консумативи, научно изследователска и развойна дейност, лизинг, включително и финансов, отдаване под наем на собствено движимо и недвижимо имущество и техника, извършване на обучение и професионална квалификация с цел реализиране на доходи, посредничество при информиране и наемане на работа на български граждани в други страни и на български и чуждестранни граждани в Република България”.

Основният капитал на Дружеството е 2 298 495 (два милиона двеста деветдесет и осем хиляди четиристотин деветдесет и пет) лева, разпределен в 2 298 495 (два милиона двеста деветдесет и осем хиляди четиристотин деветдесет и пет) броя безналични поименни акции с право на глас, с номинална стойност един лев всяка една. Към датата на съставяне на отчета 2 286 897 (два милиона двеста осемдесет и шест хиляди осемстотин деветдесет и седем) броя акции или 99,5% от капитала е собственост на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, а останалите 11 598 (единадесет хиляди петстотин деветдесет и осем) броя акции или 0,5% от капитала са разпределени между 2 689 индивидуални акционери.

Информация по чл. 187д от Търговския закон

През 2017 г. „Информационно обслужване“ АД не е придобивало или прехвърляло собствени акции. Дружеството не притежава собствени акции от своя капитал.

Информация по чл. 247, ал. 2 и 240б от Търговския закон

Общата сума на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на “Информационно обслужване” АД за 2017 г. възлиза на 208 хил. лв.

През 2017 г. е изплатено обезщетение за предсрочно прекратяване на 05.01.2015 г. на договор за управление от 07.08.2013 г., в размер на 35 хил.лв.

През 2017 г. членовете на Съвета на директорите на „Информационно обслужване“ АД не са придобивали, не са прехвърляли и не притежават акции или облигации на Дружеството. Вътрешно устройствените актове на “Информационно обслужване” АД не забраняват придобиването на акции или облигации на Дружеството от членовете на Съвета на директорите.

Към 31.12.2017 г. членовете на Съвета на директорите не са участвали в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници.

Към 31.12.2017 г. членове на Съвета на директорите притежават повече от 25% от капитала на други дружества както следва: Валентина Стефанова Недялкова – от капитала на „Випаму“ООД с ЕИК 203734898; Михаил Михайлов Константинов – от капитала на „Агенция за анализи и прогнози“ЕООД с ЕИК 200661142; Валери Петров Борисов – от капитала на „Борика – Чепеларе“АД с ЕИК 200096320. Валери Петров Борисов, Валентина Стефанова Недялкова, Ивайло Борисов Филипов и Юлияна Петрова Калчева не участват в управлението на други търговски дружества и кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети. Михаил Михайлов Костантинов е управител на „Агенция за анализи и прогнози“ ЕООД с ЕИК 200661142 и не участва в управлението на други търговски дружества и кооперации като прокурист или член на съвет.

През 2017 г. членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с “Информационно обслужване” АД договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Важни събития, настъпили след датата на изготвяне на финансовия отчет

Не са настъпили събития след датата на изготвяне на финансовия отчет, които биха оказали влияние върху резултата на Дружеството през следващия отчетен период.

Изследователска и развойна дейност

През отчетната 2017 г. Дружеството не е реализирало разходи по изследователска и развойна дейност.

Системи за управление на качеството

„Информационно обслужване“ АД е сред технологичните лидери в областта на предоставянето на високотехнологични услуги в ИКТ сектора в България. От 2010 г. Дружеството е сертифицирано по международния стандарт за информационна сигурност ISO/IEC 27001:2014, а от 2014 г. – по международния стандарт за управление на ИКТ услуги ISO/IEC 20000-1:2012. Дружеството е сертифицирано по EN ISO 9001:2008 от над десет години, като в този период обхвата на сертификата е бил разширяван. От 1 септември 2014 г. е внедрена Интегрираната система за управление на качеството, информационната сигурност и услугите, съгласно БДС EN ISO 9001:2008, БДС ISO/IEC 27001:2014 и БДС ISO/IEC 20000-1:2012.

Информация за клонове на Дружеството

Клоновата мрежа на Дружеството обхваща 26 клона на територията на страната. Клоновете на „Информационно обслужване“ АД към настоящия момент са посочени в *Таблица № 1*.

Таблица № 1. Клонове на „ИО“ АД

№ по ред	Клонове	№ от ЕИК
1.	“ИО” АД – клон Благоевград	8 316 417 910 227
2.	“ИО” АД – клон Бургас	8 316 417 910 139
3.	“ИО” АД – клон Варна	8 316 417 910 124
4.	“ИО” АД – клон В.Търново	8 316 417 910 158
5.	“ИО” АД – клон Видин	8 316 417 910 265
6.	“ИО” АД – клон Враца	8 316 417 910 143
7.	“ИО” АД – клон Габрово	8 316 417 910 115
8.	“ИО” АД – клон Добрич	8 316 417 910 105
9.	“ИО” АД – клон Кърджали	8 316 417 910 162
10.	“ИО” АД – клон Кюстендил	8 316 417 910 093
11.	“ИО” АД – клон Ловеч	8 316 417 910 089
12.	“ИО” АД – клон Монтана	8 316 417 910 177
13.	“ИО” АД – клон Пазарджик	8 316 417 910 231
14.	“ИО” АД – клон Перник	8 316 417 910 196
15.	“ИО” АД – клон Плевен	8 316 417 910 250
16.	“ИО” АД – клон Пловдив	8 316 417 910 074
17.	“ИО” АД – клон Разград	8 316 417 910 062
18.	“ИО” АД – клон Русе	8 316 417 910 246
19.	“ИО” АД – клон Силистра	8 316 417 910 208
20.	“ИО” АД – клон Сливен	8 316 417 910 055
21.	“ИО” АД – клон Смолян	8 316 417 910 212
22.	“ИО” АД – клон Ст.Загора	8 316 417 910 040
23.	“ИО” АД – клон Търговище	8 316 417 910 036
24.	“ИО” АД – клон Хасково	8 316 417 910 021
25.	“ИО” АД – клон Шумен	8 316 417 910 017
26.	“ИО” АД – клон Ямбол	8 316 417 910 181

Териториалните поделения (клонове) на „Информационно обслужване“ АД изпълняват предмета на дейност на Дружеството на територията на съответната област. Те са организационно, имуществено, икономически и финансово обособени. Управленският модел се прилага в две главни направления:

- Единна политика, която обхваща областите: търговия и цени, политика по управление на персонала, технологична и комуникационна политика, бизнес и сертификационни партньорства, продуктова политика, свързана с ИКТ, информационни продукти от бази данни (БД), програмни продукти и системи (ППС), счетоводна политика, финансова политика, управление на активите на Дружеството.
- Интегрирана система за управление на качеството, информационната сигурност и услугите, съгласно БДС EN ISO 9001:2008, БДС ISO/IEC 27001:2014 и БДС ISO/IEC 20000-1:2012.

В Дружеството се извършва предварителен и последващ одит, резултатите от които се документират писмено, като се изразява мнение относно съответствието на:

- решенията/действията, свързани с разпореждане с активи и средства (включително поемането на задължения и извършването на разход);
- решенията/действията, свързани с управление и стопанисване на имуществото на „Информационно обслужване“ АД;
- други решения, от които се поражда права, респективно задължения за „Информационно обслужване“ АД и/или нейните служители.

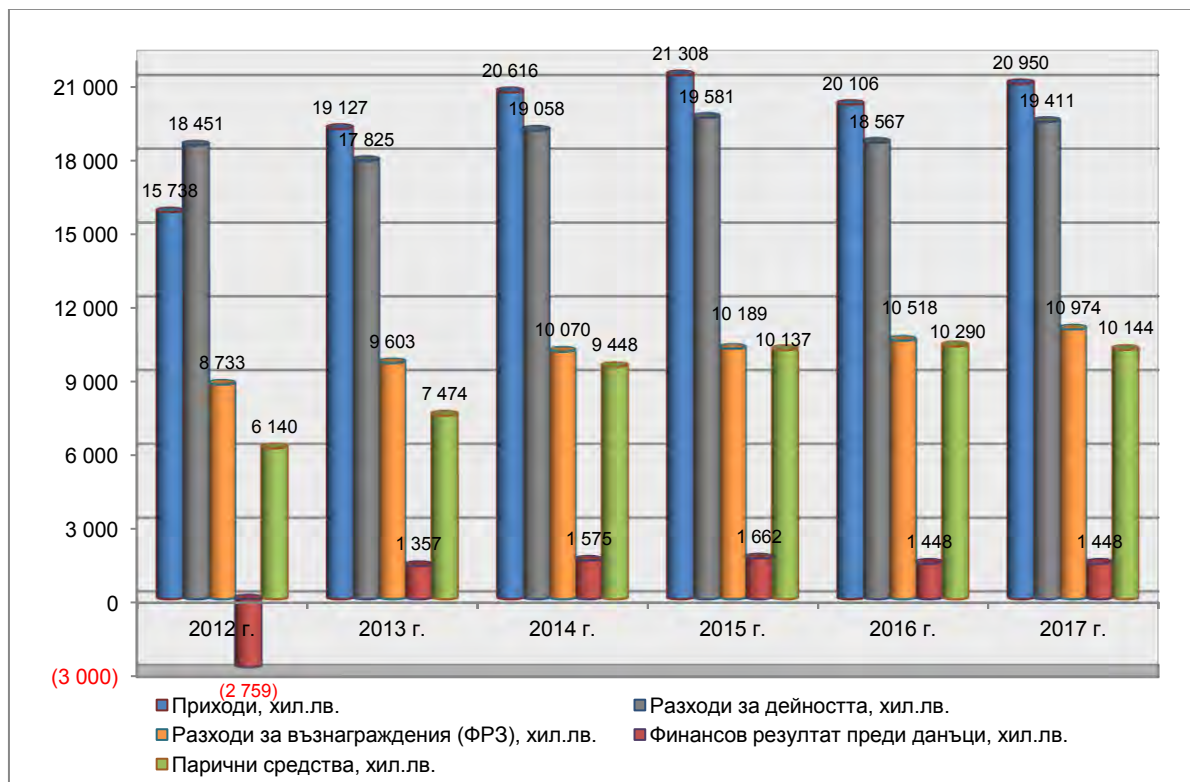
След влизане в сила от 08.07.2016 г. на „Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор“, в „Информационно обслужване“ АД е създаден отдел „Вътрешен одит“ по смисъла на закона. В обхвата на дейност на отдела са следните задължения:

- идентифицира и оценява рисковете в организацията;
- оценява адекватността и ефективността на системите за контрол и управление по отношение на: идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на организацията; съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите; опазването на активите и информацията; изпълнението на задачите и постигането на целите;
- извършва одитни ангажименти по даване на увереност и консултиране;
- дава препоръки за подобряване на дейностите в организацията.

II. Анализ на основни показатели за дейността

Реализираните приходи, разходи, финансов резултат преди данъци и парични средства за периода 2012 – 2017 г. са показани на графика № 1:

Графика № 1. Приходи, разходи, финансов резултат и парични средства, хил.лв., за периода 2012 - 2017 г.

Продължава тенденцията, стартирала през 2013 г. за ефективна дейност на Дружеството. Основни финансовите показатели за периода 2012 – 2017 г. са посочени в таблица № 2:

Таблица № 2. Финансови съотношения за периода 2012 – 2017 г.

Финансови съотношения	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Рентабилност на база печалба преди данъци, %	-17.5%	7.1%	7.6%	7.8%	7.2%	6.9%
Бърза ликвидност - коефициент	2.43	3.30	3.10	3.38	3.32	3.15
Абсолютна ликвидност - коефициент	1.80	2.54	2.59	2.93	3.01	2.88
Ефективност	0.85	1.08	1.08	1.08	1.08	1.08
Финансова автономност	4.10	4.65	4.07	4.38	4.52	4.23
Приходи от продажби на едно заето лице средно-месечно, лв.	2 157	2 806	3 112	3 363	3 173	3 457
Печалба (преди данъци) на едно заето лице, средномесечно, лв.	-378	199	238	262	229	239

За периода 2013 – 2017 г. се постига рентабилност на база печалба преди данъци средно 7%. Ефективността на разходите е 1,08, което означава, че на всеки 100 лв. разходи се реализират 108 лв. приходи.

Постигат се високи нива на коефициентите за ликвидност и финансова автономност, което обуславя платежоспособността на Дружеството – за погасяване на задълженията към държавния бюджет, доставчици и персонал. Осигурява се възможност за инвестиции със собствени средства, без да се ползват привлечени ресурси под формата на кредити.

Финансовите съотношения за рентабилност, ефективност, ликвидност и финансова автономност характеризират финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на “Информационно обслужване” АД. Основните финансови съотношения за 2017 г. в сравнение с 2016 г. са показани в *Таблица № 3*.

Таблица № 3. Финансови съотношения

Финансови съотношения	31.12.2017	31.12.2016	Изменение текущ спрямо предходен период
Рентабилност на база печалба преди данъци, %	6.9%	7.2%	-0.3%
Рентабилност на база печалба след данъци, %	6.2%	6.2%	0.0%
Възвръщаемост на активите, %	4.7%	4.7%	0.0%
Възвръщаемост на собствения капитал, %	5.9%	5.9%	0.0%
Печалба на 1 акция, лв.	0.57	0.55	0.02
Ефективност	1.07	1.08	0.00
Обща ликвидност - коефициент	3.32	3.49	-0.18
Бърза ликвидност - коефициент	3.15	3.32	-0.16
Абсолютна ликвидност - коефициент	2.88	3.01	-0.13
Коефициент на задлъжнялост	0.24	0.23	0.01
Коефициент на финансова автономност	4.23	4.52	-0.29
Приходи от продажби на едно заето лице средно-месечно, лв.	3 457	3 173	284
Печалба (след данъци) на едно заето лице средномесечно, лв.	214	198	16

Рентабилността на база печалба преди данъци е 6,9%, а **след данъци** 6,2%.

Възвръщаемостта на активите е 4,7%, а **възвръщаемостта на собствения капитал** е 5,9%.

Печалбата на 1 акция за 2017 г. възлиза на 0,57 лв.

Ефективността на разходите е 1,08, което означава, че на всеки 100 лв. разходи са реализирани 108 лв. приходи.

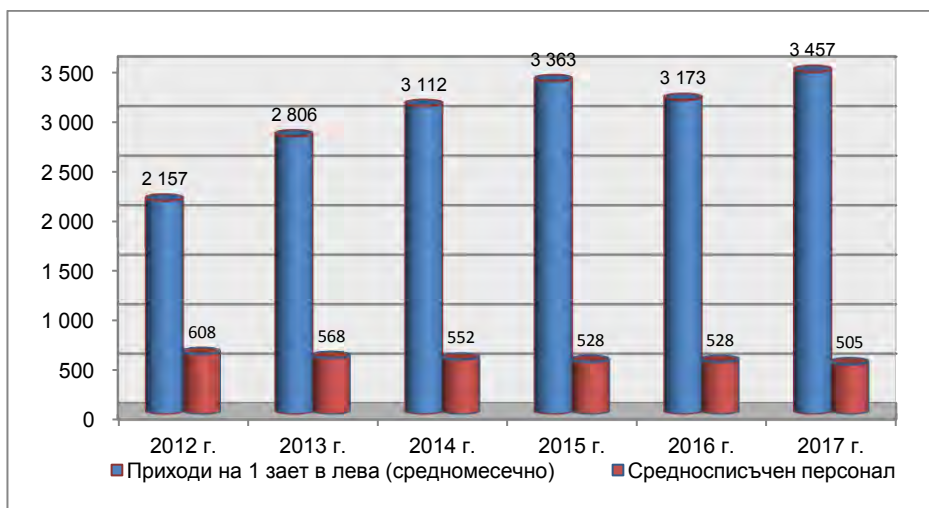
Коефициентите на обща, бърза и абсолютна ликвидност са съответно от 3,32, 3,15 и 2,88.

Приходите от продажби на едно заето лице възлизат на 3 457 лв., а **печалбата (след данъци) на едно заето лице** е 214 лв.

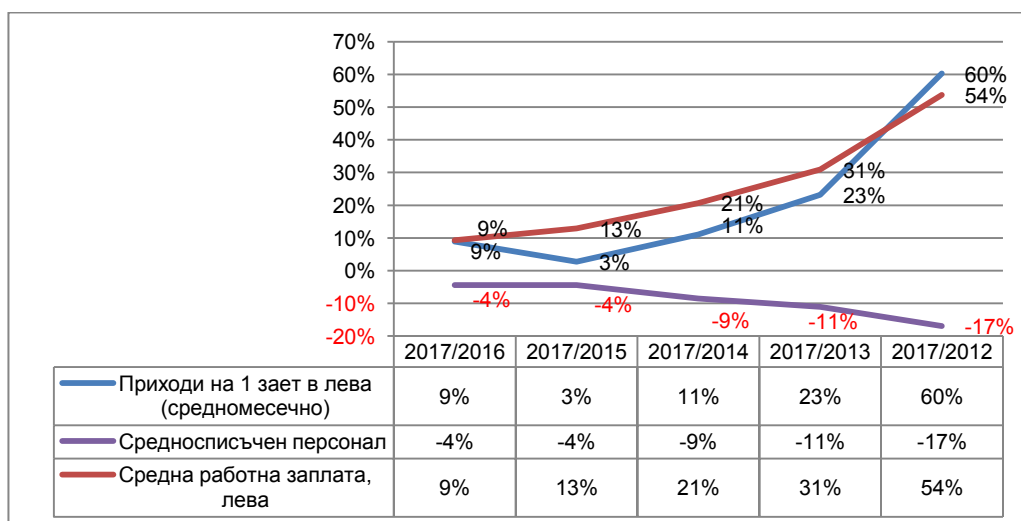
В графики № 2 и 3 е показано изменението на показателите за персонала за периода 2012 – 2017 г. – средно списъчен състав, средномесечни приходи на едно заето лице и средна работна заплата, като сравнение на показателите за 2017 г. с всяка предходна година

Графика № 2. Приходи на едно заето лице (средномесечно) и средносписъчен брой на персонала за периода 2012 - 2017 г.

Графика № 3. Изменение на показателите за персонал за периода 2012 - 2017 г.

III. Дейност на Дружеството през отчетната 2017 година

„Информационно обслужване“ АД е специализирано в изграждането и поддръжката на информационни системи с национално значение, чието развитие продължи и през отчетната 2017 г.:

- Информационна система „Местни данъци и такси“(МДТ);
- Национална база данни „Население“ (ЕСГРАОН);
- Митническа информационна система БИМИС;
- Портал за електронни услуги на НАП;
- Информационни системи на НАП - Софтуер за управление на приходите (СУП), ИНТРАСТАТ и "Взаимна помощ при събиране" – MARC
- Съдебна Административна Система (САС);

Основни клиенти на Дружеството:

- Министерство на финансите
- Други Министерства
- Централна избирателна комисия
- Администрацията на Министерски съвет
- Държавни и изпълнителни агенции, инспекции и комисии
- Областни администрации и Общински администрации
- Висш съдебен съвет, Административни, окръжни и районни съдилища
- Банка ДСК
- Български държавни железници
- Държавни предприятия и търговски дружества с преобладаващо държавно участие
- Потребители на електронни услуги

През 2017 г. се изпълняват следните по-важни договори и дейности:

- Министерството на финансите - дейности по управление на ИТ услуги в системата на Министерство на финансите за поддържане и усъвършенстване на приложен софтуер в МФ, НАП и АМ; управление на МПД на МФ; поддържане на SAP системата в МФ; поддържане на ИТ инфраструктурата в МФ; интеграция на приложен софтуер за АМ; център за обслужване на потребители в АМ; консултантски услуги в системата на МФ;
- Договор с Централна избирателна комисия за компютърна обработка на протоколите на резултатите от изборите за народни представители на 26 март 2017 г.;
- Предоставяне на удостоверителни услуги (електронни подписи) на бизнеса и гражданите;
- Договори с Национална агенция за приходите за поддръжка, администриране, интегриране, развитие и осигуряване на непрекъсната работа на Софтуер за управление на приходите (СУП) на НАП; поддържане и развитие на ИС "Взаимна помощ при събиране" – MARC; Абонаментна поддръжка и развитие на ИС ИНТРАСТАТ; поддържане на софтуера за управление на електронен архив СУЕА на НАП;
- Договор с Министерството на регионалното развитие и благоустройството за поддържане и експлоатация на НБД Население;
- Договор с Министерство на вътрешните работи за Модернизация на интернет портала на МВР;
- Договор с Министерство на външните работи за наблюдение и управление на информационно - комуникационната инфраструктура;
- Договор с Министерство за българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 за изработване, дизайн и техническа поддръжка на интернет сайт и мобилно приложение;
- Договор с Министерство на правосъдието за инвентаризация и анализ на състоянието на информационната и комуникационна инфраструктура, информационните системи, услуги и регистри в сектор „Правосъдие“;
- Дейности по администриране и одит на информационна и комуникационна инфраструктура, консултантски услуги, разработване на web базирани програмни продукти, изработване, дизайн, хостинг, стрийминг и техническа поддръжка на интернет сайтове, и други договори в областта на ИКТ за централната и местна администрация;

- Договор с БДЖ Пътнически превози ЕООД за надграждане на системата за онлайн резервации и билетоиздаване;
- Договори с клиенти за предоставяне на информационни услуги или аутсорсване на дейности към Дружеството от тип „Едно гише“ и ИНКАСО;
- Продажба на стоки – компютърна техника и консумативи;
- Договори за отдаване под наем на помещения от собствения сграден фонд на Дружеството.

През 2017 г. „Информационно обслужване“ АД получи сертификат за успешно преминат одит, който оценява съответствието на доставчика на квалифицирани удостоверителни услуги съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 на ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ и на Съвета за електронната идентификация и удостоверителни услуги при електронни транзакции на вътрешния пазар (eIDAS). Този документ, издаден от френския сертифициращ орган LSTI SAS, е поредно потвърждение за европейското ниво на предлаганите от Дружеството услуги.

От 01.01.2017г. в „Информационно обслужване“ АД е внедрена Система за управление на ресурсите Microsoft Dynamics NAV, с единна база, включваща модулите: счетоводство, управление на активи, ТРЗ, персонал, склад, управление на проекти, бюджети и съставяне на отчети. Системата замени ползваните отделни продукти за счетоводна отчетност и управление на човешки ресурси и активи. Едновременно с това са направени външни интеграции с два софтуерни продукта, разработени и собственост на „Информационно обслужване“ АД – АИС „Фактуриране и отчет“ и уеб базиран продукт за отчитане на отработеното време на служителите работещи по проекти, които осигуряват приходите на Дружеството. Друго предимство на внедрената система е централизацията на данните в една обща база, в която отговорностите, задълженията и нивата на достъп са разделени на групи потребители. Данните са налични в момента на тяхното въвеждане, с което се намалява времето за анализ на информацията, чрез голям набор от справки, посредством Microsoft Power BI за целите на управлението.

Системата за управление на ресурсите дава възможност за ефективно управление на ресурсите в Дружеството, планиране и вземане на решения, основани на надеждна, пълна и актуална информация.

През 2017 г. в Дружеството са разработени и внедрени:

➤ Система за управление на наемите

Системата обхваща: всички недвижими имоти на Дружеството, договори за наем, включително условията по тях и свободните помещения – с детайлна информация за всеки обект; наематели; условия по договора и издадените фактури и плащания. Интегрирана е с АИС „Фактуриране и отчет“ – за автоматично издаване на фактури и изпращане към наемателите, както и отразяване на постъпленията.

Дава възможност за ефективно управление на сградния фонд на Дружеството, събиране на вземанията от наемателите в срок и предприемане на законови и управленски действия към недобросъвестни наематели.

➤ Система за отчитане на отработеното време на служителите, работещи по проекти

Системата предоставя възможност за присъединяване на служители на Дружеството към всички вътрешни и външни проекти и дейностите, изпълнявани от тях. Също така на база информацията за отделните служители, проекти или дейности се анализира изпълнението на отделните фази, което довежда до по-ефективно управление на ресурсите.

➤ Регистър Съдебни дела

Регистъра поддържа актуална информация за заведени от/срещу Дружеството съдебни дела, съдебни заседания, етапи на делото, текущо състояние на делата и материалния интерес.

Системата за управление на наемите, Системата за отчитане на работното време и Регистър на съдебните дела са системи, които освен за целите на Дружеството, се включват в интегрирана модулна система, предлагана на клиенти. По този начин Дружеството е спестило значителни финансови средства за софтуерни лицензи от една страна, а от друга – увеличава своето портфолио от продукти и услуги.

С внедряването на система за управление на ресурсите, системата за отчитане на работното време, системата за управление на наемите и регистъра на съдебните дела е създадена възможност за получаването на навременна и актуална информация, повишаване нивото на контрол върху ресурсите и за вземане на навременни решения и по-гъвкаво адаптиране към динамично променящите се външни фактори.

Структура на приходите

През отчетната 2017 г. са реализирани приходи в размер на 20 950 хил. лв. Структурата на приходите по елементи и изменението на относителния дял на всеки вид приход в общата структура, са представени в Таблица № 4.

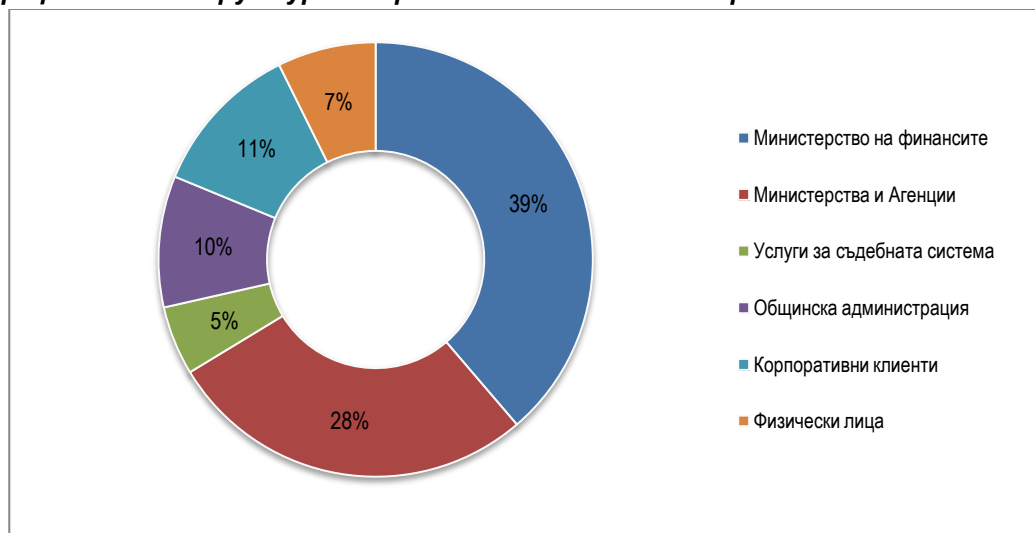
Таблица № 4. Изменение в структурата на приходите

СТРУКТУРА по елементи на приходите	2017		2016		Изменение
	хил.лв.	Отн. дял в %	хил.лв.	Отн. дял в %	
	1	2	3	4	
Приходи	20 950	100%	20 106	100%	4%
Приходи от услуги	19 547	93%	18 584	93%	5%
Приходи от наеми	675	3%	659	3%	2%
Приходи от продажба на стоки	527	3%	574	3%	-8%
Други приходи, в т.ч. финансираня	201	1%	289	1%	-30%

Изменения в структурата на приходите спрямо предходния отчетен период не се отбелязват.

Структурата на приходите по основни групи клиенти на Дружеството за 2017 г., е представена на Графика № 4.

Графика № 4. Структура на приходи по клиенти за периода 01.01 – 31.12.2017 г.

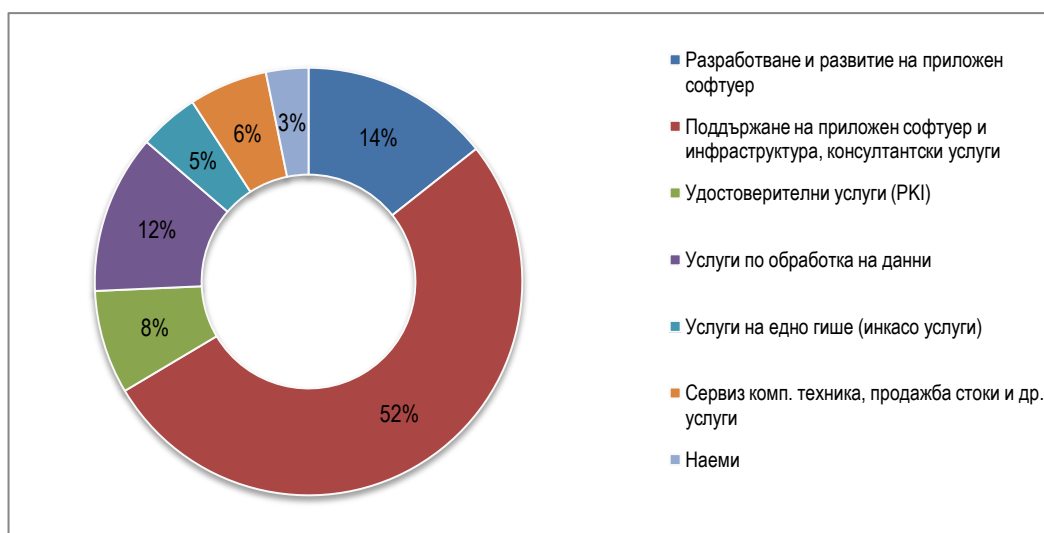

Структурата на приходите за 2017 г. по клиенти в общите приходи на Дружеството е както следва:

- Министерство на финансите - 39 %;
- Министерства и агенции – 28%;
- услуги за общинските администрации – 10%;
- услуги за съдебната система - 5%;
- корпоративни клиенти - 11 %;
- физически лица - 7 % от, предимно от предоставяне на удостоверителни услуги.

Структурата на приходите по услуги/дейности за 2017 г., е представена на *Графика № 5*.

Графика № 5. Структура на приходи по услуги/дейности за периода 01.01 – 31.12.2017 г.

В структурата на приходите за 2017 г. съгласно Графика № 5 относителният дял на приходите по видове услуги в общо приходите е както следва:

- поддържане на приложен софтуер и инфраструктура, консултантски услуги - 52 %;
- разработване и развитие на приложен софтуер – 14%;
- услуги по обработка на данни – 12%;
- удостоверителни услуги (PKI) – 8%;
- услуги на едно гише (инкасо услуги) – 5%;
- сервиз на комп. техника, продажба на стоки и др. услуги – 6%;
- приходи от наеми – 3%

Изменение на приходите по дейности през 2017 г. спрямо предходната 2016 г.

Изменението на приходите по дейности в абсолютна сума и в процент, през отчетната 2017 г. в сравнение с предходната 2016 г. е показано в *Таблица № 5*.

Таблица № 5. Изменение на приходите по Услуги/Дейности, в хил.лв.

Услуги/Дейности	ОТЧЕТ 2017	ОТЧЕТ 2016	Изменение 2017 - 2016	
			Сума (хил.лв.)	(%)
Разработване и развитие на приложен софтуер	3 021	3 068	(47)	-2%
Поддържане на приложен софтуер и инфраструктура, консултантски услуги	10 971	9 454	1 517	16%
Удостоверителни услуги (PKI)	1 651	1 702	(51)	-3%
Услуги по обработка на данни	2 533	2 802	(269)	-10%
Услуги на едно гише (инкасо услуги)	954	1 314	(360)	-27%
Сервиз на комп. техника, продажба на стоки и др. услуги	1 145	1 107	38	3%
Наеми	675	659	16	2%
ОБЩО ПРИХОДИ	20 950	20 106	844	4%

През 2017 г. се отчита увеличение на приходите с 844 хил.лв. или 4%. Основно увеличението се дължи на изпълнение на договори с клиенти за поддържане, администриране и одит на информационна и комуникационна инфраструктура, консултантски услуги.

„Информационно обслужване“ АД изпълнява договор за разработка и внедряване на „Надграждане на „система за online резервация /системата/ за вътрешно билетоиздаване и резервация за нуждите на „БДЖ-ПП ЕООД“, сключен с „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД. Договореният срок за изпълнение е до 30.04.2016 г. и е планирано отчитане на етап 3, фази „обучение“ и „внедряване“ - 20% от общата стойност на договора, или 178 хил.лв. Към датата на съставяне на Годишния финансов отчет за 2016 г., както и към датата на съставяне на Годишния финансов отчет за 2017 г., „Информационно обслужване“ АД е изпълнило ангажиментите си по договора, като изпълнението на Етапи 1 и 2 е прието от Възложителя. Дейностите по етап 3 са изпълнени, включително системата е сертифицирана на 13.12.2016 г. от Български Институт по Метрология, издадено е Свидетелство за съответствие с изискванията на Наредба Н-18 за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства. Не е получен мотивиран отговор от „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД по какви причини не е подписан предоставеният от страна на „Информационно обслужване“ АД окончателен приемо-предавателен протокол по договора, с приложена цялата документация.

Към края на 2017 г. със системата работят 20 гари, като в първите месеци на 2018 г. се очаква да заработи общо в 80 гари в цялата страна. За пълното внедряване във всички 240 гари е необходимо Възложителя да предостави интернет свързаност и техника за работата със системата и поради тези фактори има забавяне на внедряването на системата. Екипът на „Информационно обслужване“ АД има пълна готовност за внедряване на системата в цялата страна.

Неприемането на изпълнението на етап 3 по цитирания договор е единствената причина за непостигане на финансовите показатели, заложиени в Бизнес плана на „Информационно обслужване“ АД за 2017 г.

Отчита се съществено намаление на приходите от дейности от тип „Едно гише“ и инкасо услуги. Продължава тенденцията на намаление на приходите от този вид услуги.

Изменението на приходите по проекта за периода 2013 – 2017 г. е показано в таблица № 6 и на графика № 6.

Таблица № 6. Приходи от услуги на едно гише

	2013	2014	2015	2016	2017
приходи от услуги на едно гише (инкасо услуги), хил.лв.	1 703	1 436	1 516	1 314	954
изменение 2017 спрямо всяка предходна година, хил.лв.	(749)	(482)	(562)	(360)	
изменение 2017 спрямо всяка предходна година, %	-44%	-34%	-37%	-27%	
в т.ч. - за електроенергия, топлоенергия, вода	1 152	967	998	806	641
изменение 2017 спрямо всяка предходна година, хил.лв.	(511)	(326)	(357)	(165)	
изменение 2017 спрямо всяка предходна година, %	-44%	-34%	-36%	-20%	

Графика № 6. Приходи от услуги на едно гише за периода 2013 – 2017г.

Основни причини в тази посока са намаляващия дял на касови плащания и влиянието върху приходите, които се формират в % от събраните касови плащания. За посочения период комисионната събирана от Информационно обслужване АД е постоянна величина.

Услугите са неприсъщи за основната дейност на Дружеството в областта на предоставянето на високотехнологични ИКТ услуги и след извършен анализ на дейността, поради нерентабилност на проекта и тенденцията на значително намаляване на приходите и едновременно с това постоянно увеличаване на съпътстващите разходи, се предвижда дейностите по събиране на дължими суми за комунални услуги (електроенергия, топлоенергия и вода) да бъдат прекратени след първото тримесечие на 2018 г.

IV. Преглед на резултатите от дейността

Анализ на Отчета за финансовото състояние

Въз основа на информацията от Отчета за финансовото състояние на “ИО” АД за периода, приключващ на 31 декември 2017 г., съставен по МСС в Таблица № 7 са представени измененията по статии на Отчета в абсолютни стойности (номинален ръст) и ръст в процент.

Таблица № 7. Изменение по статии на Отчета за финансовото състояние на „ИО” АД за периода, приключващ на 31 декември 2017 г., в хил.лв.

Раздели, групи, статии	2017	2016	Изменение 2017/2016	
			сума	%
АКТИВИ				
<i>Текущи активи</i>				
Пари и парични еквиваленти	10 144	10 290	(146)	-1%
Търговски и други вземания	964	1 052	(88)	-8%
Надвнесен корпоративен данък	28	-	28	100%
Предплатени разходи	217	142	75	53%
Материални запаси	570	604	(34)	-6%
	11 923	12 088	(165)	-1%
<i>Нетекущи активи</i>				
Имоти, машини и съоръжения	14 842	14 058	784	6%
Предоставени аванси и материални активи в процес на изграждане	62	178	(116)	-65%
Нематериални активи	1 469	714	755	106%
	16 373	14 950	1 423	10%
ОБЩО АКТИВИ	28 296	27 038	1 258	5%
ПАСИВИ				
<i>Текущи пасиви</i>				
Задължения към свързани предприятия	15	73	(58)	-79%
Търговски задължения	868	654	214	33%
Задължения към персонала	1 144	1 371	(227)	-17%
Дължими текущи данъци	820	645	175	27%
Задължения за осигуровки	356	331	25	8%
Други задължения	318	347	(29)	-8%
Приходи за бъдещи периоди	507	368	139	38%
	4 028	3 789	239	6%
<i>Нетекущи пасиви</i>				
Нетекущи търговски задължения	244	-	244	100%
Приходи за бъдещи периоди (нетекущи)	174	233	(59)	-25%
Пасиви по отсрочени данъци	852	765	87	11%
Провизии за пенсии и други под. задължения	668	606	62	10%
	1 938	1 604	334	21%
ОБЩО ПАСИВИ	5 966	5 393	573	11%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
<i>Капитал и резерви</i>				
Основен капитал	2 298	2 298	-	-
Капитал под условие	(469)	(469)	-	-
Резерви	19 202	18 560	642	3%
Финансов резултат от текущия период	1 299	1 256	43	3%
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	22 330	21 645	685	3%
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ	28 296	27 038	1 258	5%

Анализът на Отчета за финансовото състояние на Дружеството по основни раздели показва увеличение на активите с 1 258 хил.лв., или с 5%, увеличение на пасивите с 573 хил.лв., или с 11% и увеличение на собствения капитал с 685 хил.лв., или с 3%.

По статии на Отчета за финансовото състояние са настъпили следните по-важни изменения от началото на годината:

По статии на актива:

- ✓ Паричните средства намаляват със 146 хил.лв., или с 1%;
- ✓ Търговските и други вземания намаляват с 60 хил.лв., или с 6%;
- ✓ Предплатените разходи се увеличават със 75 хил.лв., или с 53%;
- ✓ Нетекущите активи се увеличават с 1 423 хил.лв., или с 10%.

По статии на пасива:

- ✓ Дължимите текущи данъци се увеличават със 175 хил.лв., или с 27%;
- ✓ Задълженията към персонала намаляват с 227 хил.лв., или със 17%;
- ✓ Търговските задължения нарастват с 214 хил.лв., или с 33%;
- ✓ Увеличават се нетекущите търговски задължения с 244 хил.лв.;
- ✓ Увеличават се приходите за бъдещи периоди с 80 хил.лв. или 13%, като текущите нарастват със 139 хил.лв., или 38%, а нетекущите намаляват с 59 хил.лв., или с 25%;
- ✓ Пасивите по отсрочени данъци нарастват с 87 хил.лв., или с 11%;
- ✓ Провизиите за пенсии и др.подобни задължения нарастват с 62 хил.лв., или с 10%;
- ✓ Собствения капитал се увеличава с 642 хил.лв., или с 3%.

Някои съществени изменения на статиите в Отчета за финансово състояние се дължат на следните фактори:

В изпълнение на инвестиционната програма на Дружеството, през 2017 г. са придобити активи на стойност 2 985 хил.лв.

С цел поддържане и развитие на технологичната инфраструктура, която е основата на процесите по предоставяне на ИТ услуги за Дружеството и за неговите клиенти, в периода 2015 - 2017 г. са планирани и реализирани инвестиционни разходи за обновяване на технологичното оборудване.

Съгласно договор от м. юни 2014 г. е предоставено право на ползване/подновяване на лицензи на Microsoft, със срок на действие на договора три години - предоставеното право за ползване е до м. юни 2017 г. След проведена процедура за избор на доставчик, е сключен договор за предоставяне право на ползване (подновяване) на лицензи на Microsoft за нуждите на ИО АД за тригодишен период, платими на три равни годишни вноски. Общата стойност на правото на ползване, за тригодишния период, се отчита в нетекущи активи, група „нематериални активи“. През м. юни е погасено задължението за първата годишна вноска. Задълженията за втора и трета година от срока на договора се отчитат съответно в текущи и нетекущи търговски задължения, в резултат на което се отчита увеличение на текущи търговски задължения, както и увеличение на нетекущи търговски задължения с 244 хил.лв.

С цел обезпечаване на изпълнението на договори с клиенти и обезпечаване на логистичната надеждност в Дружеството, е обновен част от автомобилния парк.

Инвестиционните разходи са реализирани със собствени средства.

В резултат на реализираните инвестиционни разходи, се отчита увеличение на нетекущите активи с 10 % и увеличение на разходите за амортизация с 33%.

От началото на 2015 г. е въведена нова услуга - издаване/подновяване на квалифициран електронен подпис (КЕП) с период на валидност 3 години. Съответстващата част за следващи отчетни периоди за продадени КЕП с период на валидност 3 години, се отчита в приходи за бъдещи периоди, съответно в текущи и нетекущи пасиви.

В приходи за бъдещи периоди се отчитат и договори за абонаментна поддръжка на програмни продукти.

Общото увеличение на приходите за бъдещи периоди е 80 хил.лв. или 13%, като текущите нарастват със 139 хил.лв., или 38%, а нетекущите намаляват с 59 хил.лв., или с 25%.

Предприемат се действия за текущо събиране на вземанията, както и за събиране на трудносъбираемите по съдебен ред. Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на вземането, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Към датата на съставяне на финансовия отчет се прави оценка за събираемостта и при наличие на несигурност за събиране, се начисляват разходи за обезценка на вземанията. В резултат на предприетите действия по събиране на вземанията, към 31.12.2017 г. търговските вземания намаляват с 8% в сравнение с 2016 г.

Съгласно решение на Общо събрание на акционерите на „Информационно обслужване“ АД, проведено на 24.04.2017 г., печалбата за 2016 г. в размер на 1 256 хил. лв., на основание Разпореждане № 2 от 23 февруари 2017 г. на Министерски съвет, е разпределена 50 % за дивидент и 50% в резерви. Разпределеният дивидент за държавата от печалбата е в размер на 625 хил.лв. и е платен през 2017 г. В резултат на разпределението се отчита увеличение на резервите на Дружеството с 3%.

В изпълнение изискванията на МСС 19 Доходи на наети лица, към датата на всеки годишен финансов отчет, се извършва оценка за дългосрочните задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. Съгласно оценката към 31.12.2017 г. се отчита увеличение на провизии за пенсии с 10%.

Разходите за корпоративен данък се формират от текущ данък, изчислен на база счетоводен финансов резултат, преобразуван за данъчни цели и отсрочени данъци. Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовия пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Временните разлики са формирани при данъчно преобразуване на финансовия резултат, като съществено влияние оказват оценките на разходи по натрупващи се неизползвани (компенсируеми) отпуски на персонала, разходи от последващи оценки на активи и пасиви, годишни счетоводни и данъчни разходи за амортизации.

Разходите за текущ данък и отсрочени данъци за 2017 и 2016 г. са както следва:

	2017	2016
текущ данък	62	94
отсрочен данък	87	98
общо разходи за данъци	149	192

Разходите за текущ данък и отсрочени данъци са отразени в Отчета за всеобхватния доход (статия Разходи за данъци) и Отчета за финансово състояние (статия Пасиви по отсрочени данъци) - в посока увеличение.

Отчита се намаление на търговските задължения с 30 хил.лв., или 5%, като задълженията към доставчици намаляват в сравнение с 2016 г. със 147 хил.лв. или 24%. Нарастват получените аванси от клиенти със 117 хил.лв. или над 4 пъти, на база сключени договори с клиенти, като изпълнението на дейностите и усвояване на аванса ще се осъществява през 2018 г.

Намаляват задълженията към персонала с 227 хил.лв. или със 17%, основно от задължения за неизползвани отпуски.

Дружеството редовно обслужва своите задължения към държавния бюджет (ДДС, отчисления за държавния бюджет в размер на 50 % от наеми, осигурителни вноски и други данъци), задълженията си по сключени договори с доставчици, както и задълженията си към наетия персонал.

„Информационно обслужване“ АД оперира със собствени средства, не ползва привлечени средства във вид на заеми и дългове към банки и финансови институции.

Структурата на *текущите активи* по елементи и изменението на относителния дял на всеки актив в общата структура, са представени в Таблица № 8.

Таблица № 8. Изменение в структурата на текущите активи, в хил.лв.

СТРУКТУРА на текущите активи	2017		2016		Изменение	Изменение в отн. дял в процентни пункта
	хил.лв.	Отн. дял в %	хил.лв.	Отн. дял в %		
	1	2	3	4		
Текущи активи	11 923	100%	12 088	100%	-1%	0%
Пари и парични еквиваленти	10 144	85%	10 290	85%	-1%	0%
Търговски и други вземания	964	8%	1 052	9%	-8%	-1%
Надвнесен корпоративен данък	28	0%	0	0%	100%	0%
Предплатени разходи	217	2%	142	1%	53%	1%
Материални запаси	570	5%	604	5%	-6%	0%

Както е показано в Таблица № 8, към 31.12.2017 г. най-голям относителен дял в структурата на текущите активи заемат паричните средства 85%, следвани от търговските вземания 8% и материалните запаси 5%.

Общо текущите активи намаляват с 1% от началото на годината.

Структурата на *нетекущите активи* по елементи, както и изменението на относителния дял на всеки актив в общата структура, са представени в Таблица № 9.

Таблица № 9. Изменение в структурата на нетекущите активи, в хил.лв.

СТРУКТУРА на нетекущите активи	2017		2016		Изменение	Изменение в отн. дял в процентни пункта
	хил.лв.	Отн. дял в %	хил.лв.	Отн. дял в %		
	1	2	3	4		
Нетекущи активи	16 373	100%	14 950	100%	10%	0%
Имоти, машини и съоръжения	14 842	91%	14 058	94%	6%	-3%
Предоставени аванси и материални активи в процес на изграждане	62	0%	178	1%	-65%	-1%
Нематериални активи	1 469	9%	714	5%	106%	4%

Както е показано в Таблица № 9 най-голям относителен дял в структурата на нетекущите активи заемат Имоти, машини и съоръжения - 91%. От тях 67% е балансовата стойност на сградите на Дружеството, част от които се отдават под наем. Земята представляват 13% от балансовата стойност по перо *Имоти, машини и съоръжения* към 31.12.2017 г.

Анализът показва, че нематериалните активи заемат относителен дял от 9% в структурата на нетекущите активи към края на годината.

Общо нетекущите активи се увеличават с 10% спрямо предходната година.

През отчетния период са придобити дълготрайни активи в размер на 2 985 хил.лв., които по видове са показани в Таблица № 10.

Таблица № 10. Придобивания на активи през 2017 г. и 2016 г., в хил.лв.

Вид на новопридобитите активи	2017 г.	2016г.
Дълготрайни материални активи	1 780	1 737
Дълготрайни нематериални активи	1 205	646
Дълготрайни активи, общо	2 985	2 383

През 2017г. продължава предприетото в периода 2015 – 2016 г. обновяване на технологичното оборудване с цел поддържане и развитие на технологична инфраструктура, която е основата на процесите по предоставяне на ИТ услуги за Дружеството и за неговите клиенти.

Придобито е право на ползване/подновяване на лицензи на Microsoft за нуждите на ИО АД за нов тригодишен период. Общата стойност на правото на ползване, за тригодишния период, се отчита в нетекущи активи, група „нематериални активи“.

През 2018 г. се предвижда да продължи обновяването на технологичната инфраструктура на Дружеството, софтуерни лицензи и автомобилния парк.

Структурата на **текущите пасиви** по елементи, както и изменението на относителния дял на всеки пасив в общата структура, са представени в Таблица № 11.

Таблица № 11. Изменение в структурата на текущите пасиви, в хил.лв.

СТРУКТУРА на текущите пасиви	2017		2016		Изменение	Изменение в отн. дял в процентни пункта
	хил.лв.	Отн. дял в %	хил.лв.	Отн. дял в %		
	1	2	3	4		
Текущи пасиви	4 028	100%	3 789	100%	6%	0%
Задължения към свързани предприятия	15	0%	73	2%	-79%	-2%
Търговски задължения	868	22%	654	17%	33%	4%
Задължения към персонала	1 144	28%	1 371	36%	-17%	-8%
Дължими текущи данъци	820	20%	645	17%	27%	3%
Задължения за осигуровки	356	9%	331	9%	8%	0%
Други задължения	318	8%	347	9%	-8%	-1%
Приходи за бъдещи периоди	507	13%	368	10%	38%	3%

В структурата на текущите пасиви преобладаващи са: задължения към персонала 28%, дължими текущи данъци 20%, търговски задължения 16% и приходи за бъдещи периоди 13%.

Общо текущите пасиви се увеличават спрямо началото на отчетния период с 6%, което се дължи основно на:

- увеличение на търговски задължения – с годишна вноска 244 хил.лв., дължима през 2018 г. за придобито право на ползване на лицензи на Microsoft;
- увеличение на задължението за текущи данъци с 27% – ДДС със 159 хил.лв. или 33%, ДДФЛ – с 34 хил.лв. или 38%;
- увеличение на приходите за бъдещи периоди – с 38%;
- задълженията към персонала намаляват със 17% - основно от намаление на задълженията за неизползвани отпуски.

Анализ на Отчета за всеобхватния доход

Въз основа на информацията от Отчета за всеобхватния доход на "ИО" АД за периода 01.01.2017г. - 31.12.2017 г., съставен по МСС, в Таблица № 12 са представени измененията по елементи на отчета в абсолютни стойности (номинален ръст) и ръст в процент.

Таблица № 12. Изменение по елементи на Отчета за всеобхватния доход на „ИО“ АД за периода 01.01.2017 г.-31.12.2017 г., в хил.лв.

Приходни и разходни позиции	2017	2016	Изменение 2017/2016	
			сума	%
Продължаващи дейности				
Приходи	20 749	19 817	932	5%
Други приходи	190	269	(79)	-29%
Общо приходи	20 939	20 086	853	4%
Разходи за материали и консумативи	(701)	(771)	(70)	-9%
Разходи за външни услуги	(3 286)	(3 163)	123	4%
Разходи за персонала	(12 937)	(12 480)	457	4%
Разходи за амортизация	(1 463)	(1 099)	364	33%
Разходи за обезценки	(8)	(133)	(125)	-94%
Други разходи	(562)	(562)	-	0%
Балансова стойност на продадени активи	(522)	(395)	127	32%
Суми с корективен характер	68	36	32	89%
Общо разходи за дейността	19 411	18 567	844	5%
Резултат от дейността	1 528	1 519	9	1%
Финансови приходи	3	14	(11)	-79%
Финансови разходи	(94)	(105)	(11)	-10%
Печалби и загуби от операции, които се отчитат нетно	11	20	(9)	-45%
Печалба/(загуба) преди данъци върху дохода	1 448	1 448	-	0%
Разходи за данъци	(149)	(192)	(43)	-22%
Печалба/(загуба) за периода	1 299	1 256	43	3%
Друг всеобхватен доход				
Актюерска печалба/загуба по пенсионни планове с дефиниран доход	(66)	11	(77)	-700%
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	1 233	1 267	(34)	-3%

„Информационно обслужване“ АД приключва финансовата 2017 г. с положителен финансов резултат. Резултатът от дейността е печалба в размер на 1 528 хил.лв.

Печалбата преди данъци върху дохода е в размер на 1 448 хил.лв., а печалбата след данъци 1 299 хил.лв.

След актюерска загуба (разходи за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор) в размер на 66 хил.лв., общо всеобхватният доход за годината възлиза на 1 233 хил.лв.

По елементи на Отчета за всеобхватния доход са настъпили следните по-важни изменения спрямо предходната година:

- ✓ Приходите нарастват с 4%;
- ✓ Разходите за дейността нарастват с 5%;
- ✓ Печалбата след данъци нараства с 3%.

Общо разходите по икономически елементи (разходи за дейността без корективни статии) нарастват с 4%. Структурата на разходите по елементи, както и изменението в относителните им тегла, са дадени в *Таблица № 13*.

Таблица № 13. Изменение в структурата на разходите по икономически елементи

СТРУКТУРА по икономически елементи на разходите	2017		2016		Изменение	Изменение в отн. дял в процентни пункта
	хил. лв.	Отн. дял в %	хил. лв.	Отн. дял в %		
	1	2	3	4		
Разходи за дейността	18 957	100%	18 208	100%	4%	0%
Разходи за персонала	12 937	68%	12 480	69%	4%	-1%
Разходи за външни услуги	3 286	17%	3 163	17%	4%	0%
Разходи за материали и консумативи	701	4%	771	4%	-9%	0%
Разходи за обезценки	8	0%	133	1%	-94%	-1%
Други разходи	562	3%	562	3%	0%	0%
Амортизации	1 463	8%	1 099	6%	33%	2%

Анализът на разходите по икономически елементи през 2017 г. спрямо предходната година отчита следните изменения:

- ✓ Разходите за персонал нарастват с 4%;
- ✓ Разходите за материали и консумативи намаляват с 9%;
- ✓ Разходите за външни услуги нарастват с 4%;
- ✓ Разходите за амортизации нарастват с 33%;
- ✓ Другите разходи, вкл. разходи за обезценки намаляват с 18%.

Намалението на разходите за материали и консумативи с 9% се дължи на намаление на разходите за електроенергия, хартия и консумативи, разходи за горива и обслужване на собствен транспорт.

Разходите за външни услуги нарастват с 4% в резултат на:

- увеличение на разходи за обучение и сертифициране на служителите, разходи за участие на ИТ експерти на Дружеството в световно значими конференции в чужбина – с цел поддържане високо професионално ниво на служителите, обмен на идеи с експерти в ИТ бранша, запознаване с иновациите и новите тенденции в отрасъла, тъй като Дружеството е изпълнител на множество ключови за държавната администрация, агенции и предприятия договори;
- консултантски услуги за оценка на съответствието на Дружеството съгласно изискванията на Европейския регламент 910/2014 (eIDAS) – за сертифициране като квалифициран доставчик на удостоверителни услуги;
- намаление на разходите за комуникационни услуги, в резултат на договорени по-добри условия с доставчици;

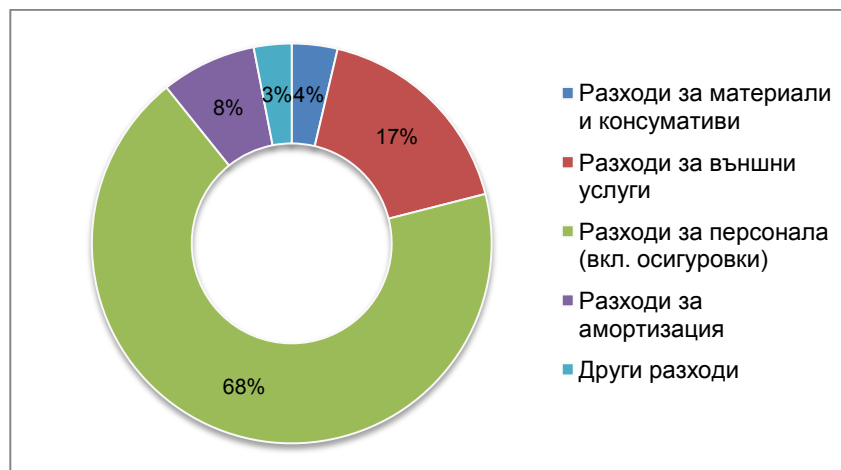
Разходите за амортизации нарастват с 33% в резултат на обновяване на технологичната инфраструктура на Дружеството, която е основата на процесите по предоставяне на ИТ услуги.

През 2017 г. е увеличен с 1% размера на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“, което оказва влияние върху разходите за персонала.

Другите разходи, вкл. разходи за обезценки намаляват с 18%. Съществено намаление се отчита в начислените разходи за обезценка на вземания, след предприеманите мерки за текущо събиране на вземанията.

Структурата на разходите по икономически елементи е показана на *Графика № 7*:

Графика № 7. Структура на разходите по икономически елементи за 2017 г.

През отчетната 2017 г. се запазва традиционната структура на разходите по икономически елементи. Преобладават разходите, свързани с персонала (възнаграждения и осигуровки) 68%, което е отражение на ролята на човешкия фактор в сферата на високотехнологичните информационни услуги. Разходите за външни услуги имат относителен дял 17% и разходите за амортизации 8%.

Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи/разходи са с нисък относителен дял в оборота на Дружеството. За 2017 г. са реализирани финансови приходи 3 хил.лв. и финансови разходи 94 хил.лв., или нетният резултат от финансови операции е отрицателен в размер на 91 хил.лв.

Финансовите приходи са реализирани от приходи от лихви по банкови сметки на Дружеството, а финансовите разходи са банкови такси и комисионни, свързани с дейността инкасо услуги по проект „Услуги на едно гише“.

Анализ на Отчета за промените в собствения капитал

Структурата на капитала по елементи, както и изменението на относителния дял на всеки елемент в общата структура, са дадени в Таблица № 14.

Таблица № 14. Структура на собствения капитал

СТРУКТУРА на собствения капитал	2017		2016		Изменение	Изменение в отн. дял в процентни пункта
	хил.лв.	Отн. дял в %	хил.лв.	Отн. дял в %		
	1	2	3	4	(к.1-к.3 : к.3)	(к.2-к.4)
Капитал и резерви	22 330	100%	21 645	100%	3%	0%
Основен капитал	2 298	10%	2 298	10%	0%	0%
Капитал под условие	(469)	-2%	(469)	-2%	0%	0%
Резерви	19 202	86%	18 560	86%	3%	0%
Финансови резултати	1 299	6%	1 256	6%	3%	0%

Основният капитал на Дружеството заема 10% относителен дял в структурата на собствения капитал и е на стойност 2 298 хил.лв., както в началото, така и в края на отчетния период.

Резервите са с преобладаващ относителен дял в структурата на собствения капитал 86% и бележат увеличение с 3% поради увеличение с част от разпределената печалба от предходната година.

Общо собственият капитал нараства с 3% от началото на годината.

В Отчета за промените в собствения капитал е записан **Капитал под условие** с отрицателна стойност в размер на 469 хил.лв. на основание на Решение на ВКС.

Съгласно решение на Върховния касационен съд от 2013 г., по иск на Министерство на труда и социалната политика е обявен за нищожен осъществения през 2000 г. апорт от Министерство на финансите в капитала на Дружеството на сграда, находяща се в гр. София, ул.“172“ 11 корпус В. Сградата с отчетна стойност 680 хил. лв., набрани амортизации 211 хил. лв. и балансова стойност 469 хил. лв. е отписана от активите на Дружеството на основание на решението на ВКС.

С Решение от 2013 г. Върховен касационен съд отхвърля собствеността на "Информационно обслужване" АД върху земи 3 610 кв. м. на стойност 32 хил. лв., включени в активите на клон Враца. На основание решението на ВКС, земите са отписани от активите на Дружеството.

Сградата в гр. София и земя в гр. Враца са придобити от Дружеството чрез апортни вноски. През 2014 г. не са предприети действия от Органите на Дружеството относно разпореждане с имущество и капитал.

През 2015 г. по решение на Органите на Дружеството, частта от капитала под условие, съответстваща на отписаната от активите земя в клон Враца е отчетена за сметка на резервите на Дружеството и са уведомени Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (като принципал) и Министерство на финансите (като лице, представлявало държавата по делото) за решението на Върховен касационен съд от 2013 г. - за вземане на решение относно капитала на Дружеството след обявяване на нищожен осъществения през 2000 г. апорт.

През 2016 г. по предложение на Органите на Дружеството, в дневния ред на редовно годишно общо събрание на акционерите на Дружеството на 27.06.2016 г. е включено предложение за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на „Информационно обслужване“ АД по реда на чл.203, ал.1 във връзка с чл.197, ал.1 от Търговския закон. На проведеното общо събрание на акционерите, предложението не е прието.

С писмо от 04.07.2016 г. на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в Дружеството е постъпило уведомление за становище на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК) на основание чл. 28, ал.7 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол по повод начина на гласуване на акционера - държавата в общото събрание: АПСК дава съгласие за намаляване на държавното участие в капитала на "Информационно обслужване" АД при спазване на всички относими разпоредби на действащото българско законодателство, вкл. Търговския закон.

През 2017 г. по предложение на Органите на Дружеството, в дневния ред на редовно годишно общо събрание на акционерите на Дружеството на 24.04.2017 г. е включено предложение за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на „Информационно обслужване“ АД по реда на чл.203, ал.1 във връзка с чл.197, ал.1 от Търговския закон. На проведеното общо събрание на акционерите, предложението не е прието.

Съгласно решение на Общо събрание на акционерите на „Информационно обслужване“ АД, проведено на 24.04.2017 г., печалбата за 2016 г. в размер на 1 256 хил. лв. на основание Разпореждане № 2 от 23 февруари 2017 г. на Министерски съвет е разпределена както следва:

- 50 % от печалбата (628 хил. лв.) за дивидент, в това число: за държавата – 625 хил.лв. и за физически лица – 3 хил. лв.;
- 50% от печалбата се отнасят във фонд "Целеви резерви" на Дружеството в частта „Други резерви“ – 628 хил. лв.

Разпределеният дивидент за държавата от печалбата за 2016 г. в размер на 625 хил.лв. е платен през 2017 г.

Основният доход на акция за отчетната 2017 г. е 0,57 лв.

Анализ на Отчета за паричните потоци

Отчетът за паричните потоци на „Информационно обслужване“ АД за 2017 г., изготвен на базата на косвения метод, както и измененията по позиции на отчета в абсолютни стойности (номинален ръст) и ръст в процент са посочени в *Таблица № 15*.

Таблица № 15. Изменения по позиции на Отчета за паричните потоци на „ИО“ АД за периода 01.01.2017 г.-31.12.2017 г., в хил.лв.

Наименование на паричните потоци	2017	2016	Изменение 2017/2016	
			сума	%
Нетна печалба (загуба) след данъчно облагане	1 299	1 256	43	3%
Коригирана с:				
Амортизации	1 463	1 099	364	33%
Промени на материалните запаси	34	4	30	750%
Промени на краткосрочните вземания	(15)	733	(748)	-102%
Промени на дългосрочните задължения	244	-	244	100%
Промени на текущи пасиви	100	(13)	113	869%
Други непарични операции	240	258	(18)	-7%
Паричен поток от оперативна дейност	3 365	3 337	28	1%
Придобиване на дълготрайни активи и други изменения	(2 886)	(2 382)	504	21%
Парични потоци от инвестиционна дейност	(2 886)	(2 382)	504	21%
Платени дивиденди	(625)	(802)	(177)	-22%
Парични потоци от финансова дейност	(625)	(802)	177	22%
Нетни парични потоци	(146)	153	(299)	-195%
Парични средства в началото на периода	10 290	10 137	153	2%
Парични средства в края на периода	10 144	10 290	(146)	-1%

През отчетната 2017 г. е реализиран положителен **паричен поток от оперативна дейност** в размер на 3 365 хил.лв.

Паричният поток от инвестиционна дейност е изходящ в размер на 2 886 хил.лв. и отразява придобиването на амортизируеми активи.

Паричният поток от финансова дейност е отрицателен в размер на 625 хил.лв. и отразява платените дивиденди на акционерите в размер на 625 хил.лв.

Нетният паричен поток за годината е отрицателна величина в размер на 146 хил.лв. Паричните средства на Дружеството, в размер на 10 290 хил.лв. в началото на периода, бележат несъществено намаление от 1% и в края на периода 31.12.2017 г. възлизат на 10 144 хил.лв. Намалението на паричните средства в края на периода е в резултат на инвестиционни разходи, реализирани със собствени средства.

Финансови инструменти

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви (финансовите инструменти) на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории (таблица № 16):

Таблица № 16. Финансови инструменти, в хил.лв.

Финансови активи	31.12.2017г.	31.12.2016г.
Кредити и вземания, в т.ч.:	911	1 012
Текущи търговски и други вземания	911	1 012
Парични средства	10 144	10 290
Общо финансови активи	11 055	11 302
Финансови пасиви	31.12.2017г.	31.12.2016г.
Текущи търговски и други задължения	1 047	1 037
Нетекущи търговски задължения	244	-
Общо финансови пасиви	1 291	1 037

В приложенията към финансовия отчет на Дружеството към 31.12.2017г. е представена допълнителна информация относно оценяването и представянето на финансовите инструменти.

Фактори, оказващи съществено влияние върху финансовите показатели за 2017 г. и очакваните за 2018 г.:

➤ Дейности по проект „Услуги на едно гише“

Дружеството изпълнява услуги по проект „Услуги на едно гише“ за дейности по събиране на дължими суми за комунални услуги (електроенергия, топлоенергия и вода), местни данъци и такси, държавни такси. Дейностите се изпълняват по договори с клиенти, за което Дружеството получава възнаграждение под формата на комисионна, формирана на база инкасираните суми. Основен договор, на базата на който са организирани дейностите по предоставяне на услугите е за събиране на суми за електроенергия и се изпълнява в осем клона на Дружеството: Варна, Велико Търново, Габрово, Добрич, Разград, Русе, Силистра и Шумен.

През 2018 г. се предвижда прекратяване изпълнението на договори за събиране на такси за външни клиенти, доставчици на комунални услуги за населението и бизнеса (инкасо услуги) по следните причини:

- услугите са неприсъщи за основната дейност на Дружеството в областта на предоставянето на високотехнологични ИКТ услуги;
- продължаваща тенденция на намаление на приходите от този вид услуги - обема на приходите е в пряка зависимост от обема на събраните суми, тенденция на намаляващ дял на касови плащания – таблица № 17 и графика № 8;
- прекратени договори в края на 2017 г. и от 01.01.2018 г. от страна на клиенти;
- към 30.04.2018 приключва изпълнението на основен договор, свързан с изпълнението на тези услуги;
- служителите, заети с изпълнение на дейността са с основно месечно възнаграждение, равно на минималната работна заплата за страната. Минималната работна заплата нараства през 2018 г. с 11% в сравнение с 2017 г., с 21% в сравнение с 2016 г. и с 41% в сравнение с 2015 г. (изменението е показано в таблица №18). За същия период нараства и минималният осигурителен доход, който е обвързан с МРЗ, както и размера на осигурителните вноски за фонд „Пенсии“. Увеличенията на минимална работна заплата и осигурителен доход довеждат до нарастване разходите за възнаграждения по проекта;

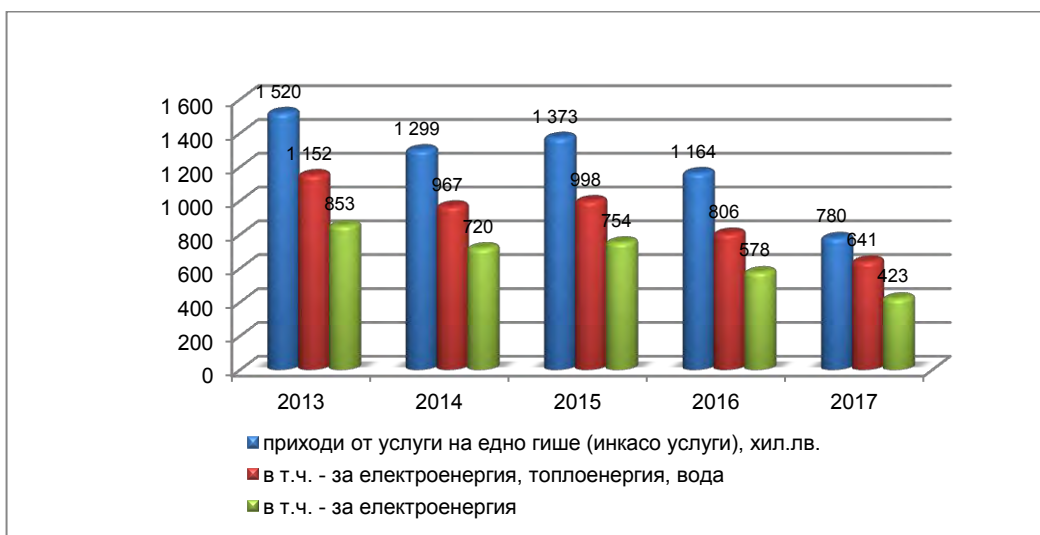
- изпълнението на проекта е свързано с разходи за външни услуги - наеми на помещения, охрана на обектите, инкасиране на събраните суми от външни фирми, лицензирани да извършват дейности по превоз и съхранение на парични средства, както и с финансови разходи - банкови такси и комисиони за броене на събраните суми и за превод на събраните средства по сметките на клиентите. Разходите нарастват в резултат на увеличение на минимална работна заплата за страната и други фактори.

Тенденцията на намаление на приходите от дейностите по инкасо за комунални услуги за периода 2013 – 2017 г. е показана в таблица № 17 и графика № 8.

Таблица № 17. Изменение на приходите от инкасо услуги

	2017/2013	2017/2014	2017/2015	2017/2016
приходи инкасо услуги - изменение 2017 спрямо всяка предходна година, %	-49%	-40%	-43%	-33%
приходи инкасо услуги за електроенергия - изменение 2017 спрямо всяка предходна година, %	-50%	-41%	-44%	-27%

Графика № 8. Приходи от инкасо услуги

Основното месечно възнаграждение на служителите е равно на минималната работна заплата за страната. Изменението на МРЗ за разглеждания период е посочено в таблица № 18:

Таблица № 18. Изменение на минималната работна заплата за страната

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Минимална работна заплата за страната, лева	310	340	370	420	460	510
увеличение 2018 към всяка от предх.години	200	170	140	90	50	
увеличение в %	65%	50%	38%	21%	11%	

С минималната работна заплата за страната са обвързани разходите за осигурителни вноски, както и за външни услуги, свързани с изпълнение на дейностите – охрана на обектите, инкасиране на събраните суми от лицензирани фирми.

Тенденцията на значително намаление на приходите и в същото време постоянно увеличение на разходите, води до нерентабилност на проекта, което оказва влияние върху финансовите показатели на Дружеството. През периода 2015 - 2017 г. текущо са предприемани действия по оптимизиране на персонала и броя касови салони.

Предвижда се след приключване действието на основния договор за инкасиране на суми за електроенергия, дейностите да бъдат преустановени.

➤ Дейности по договор с БДЖ Пътнически превози

„Информационно обслужване“ АД изпълнява договор за разработка и внедряване на „Надграждане на „система за online резервация /системата/ за вътрешно билетоиздаване и резервация за нуждите на „БДЖ-ПП ЕООД“, сключен с „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД. Договореният срок за изпълнение е до 30.04.2016 г. и е планирано отчитане на етап 3, фази „обучение“ и „внедряване“ - 20% от общата стойност на договора, или 178 хил.лв. Към датата на съставяне на Годишния финансов отчет за 2016 г., както и към датата на съставяне на Годишния финансов отчет за 2017 г., „Информационно обслужване“ АД е изпълнило ангажиментите си по договора, като изпълнението на Етапи 1 и 2 е прието от Възложителя. Дейностите по етап 3 са изпълнени, включително системата е сертифицирана на 13.12.2016 г. от Български Институт по Метрология, издадено е Свидетелство за съответствие с изискванията на Наредба Н-18 за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства. Не е получен мотивиран отговор от „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД по какви причини не е подписан предоставеният от страна на „Информационно обслужване“ АД окончателен приемо-предавателен протокол по договора, с приложена цялата документация.

Към края на 2017 г. със системата работят 20 гари, като в първите месеци на 2018 г. се очаква да заработи общо в 80 гари в цялата страна. За пълното внедряване във всички 240 гари е необходимо Възложителя да предостави интернет свързаност и техника за работата със системата и поради тези фактори има забавяне на внедряването на системата. Екипа на „Информационно обслужване“ АД има пълна готовност за внедряване на системата в цялата страна.

Неприемането на изпълнението на етап 3 по цитирания договор е единствената причина за непостигане на финансовите показатели, заложиени в Бизнес плана на „Информационно обслужване“ АД за 2017 г.

Показатели за трудовите ресурси и доходи на персонала

Политиката по управление на човешките ресурси в Дружеството се състои от интегрирани процеси, които включват планиране и подбор, организация и кариерно развитие на служителите, развитие на ключовите компетентности, инициране и управление на промените в организацията на работата и други, и цели: създаване на условия за ефективно управление на изпълнението на ниво бизнес единица/ звено и всеки отделен служител за постигане целите на съответната структура, а оттам на цялото Дружество; справедливо определяне на възнагражденията на служителите, според тяхното образование, квалификация, натрупан опит и трудово представяне; създаване на условия за реализиране прозрачни процедури за професионално и кариерно развитие; положителен принос за мотивиране на служителите и повишаване на професионалните стандарти до нивото на най-добрите практики в ИКТ сектора.

Управлението на човешките ресурси в Дружеството се осъществява в няколко основни насоки. Основните политики са насочени за развитие и подобряване на:

- подобрене на качеството на трудовите отношения посредством формиране на обстановка на доверие и развитие на по-благоприятен психологически климат, както и на подобрени битови условия;

- планиране на човешките ресурси – своевременно планиране на бъдещите потребности от човешки ресурси от гледна точка на количество, квалификация и компетентност; постоянен мониторинг на липсващи знания и умения сред служителите;
- наемане и подбор на необходимите експерти, в съответствие с нуждите на Дружеството;
- управление на ефективността на труда: достигане на максимални резултати в работата на Дружеството, екипите и индивидуалните служители; провеждането на оценка на изпълнението, вкл. представяне по общи за Дружеството компетентности.

В Таблица № 19 са показани показатели, свързани с трудовите ресурси за отчетната, предходната година и изменение в процент.

Таблица № 19. Показатели за трудовите ресурси за периода 01.01 – 31.12.2017 г.

Показатели за трудовите ресурси		2017	2016	Изменение
	Мярка	1	2	(к.1-к.2 : к.2)
Средно списъчен брой персонал	души	505	528	-4%
Приход на едно заето лице (средномесечен размер)	лв.	3 457	3 173	9%

Средно списъчния брой на персонала на Дружеството за 2017 г. е 505 души (без лицата в отпуск по майчинство) и намалява в сравнение с 2016 г. с 4%.

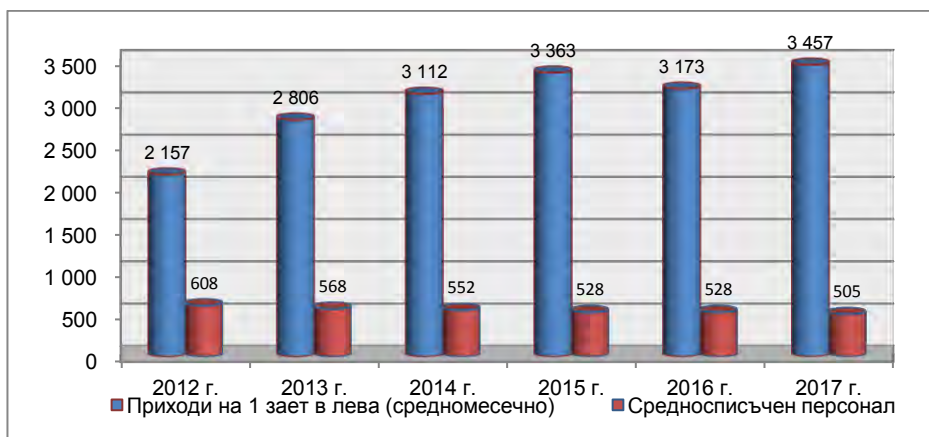
Ефективността на труда, изразена като месечна заработка на едно заето лице е в размер на 3 457 лв. и бележи увеличение спрямо предходната година с 9%.

С предлаганите ИКТ услуги, „Информационно обслужване“ АД е един от лидерите в областта на предоставянето на високотехнологични услуги в ИКТ сектора в България. За целта е необходимо да се поддържа високо ниво на компетенциите и квалификацията на служителите в Дружеството. Дейностите се изпълняват от висококвалифициран персонал, което е пряко свързано с разходите за възнаграждения, отговарящи на образование, квалификация, професионален опит. Според анализ на софтуерната индустрия в България, основно предизвикателство пред организациите в ИТ сектора остава привличането и задържането на специалисти, а високото заплащане на труда им е от решаващо значение. За да стимулира служители с ключови компетентности и такива, които предоставят услуги с висока добавена стойност за Дружеството, текущо се извършва анализ на финансовите показатели и оценка на възнагражденията на персонала, които да отговарят на нивата на възнагражденията в ИКТ сектора в България.

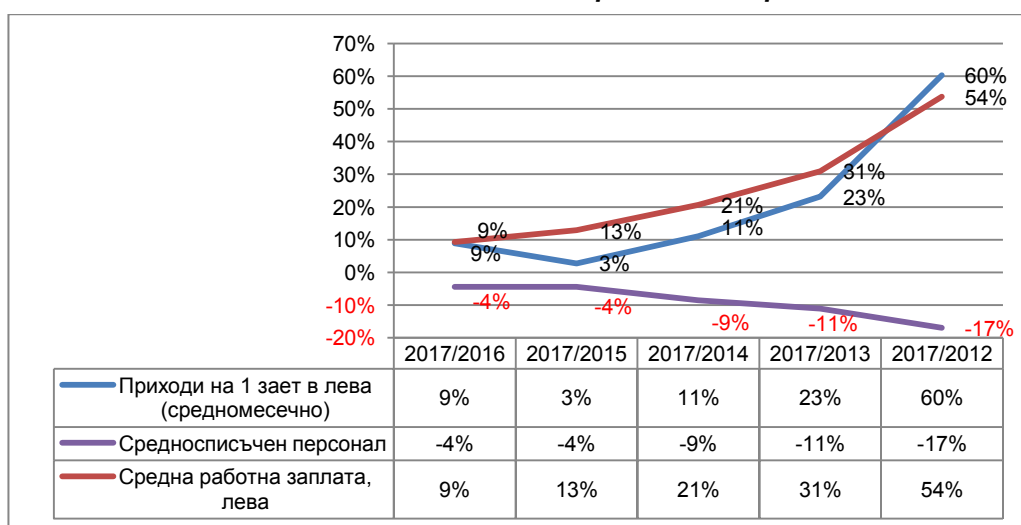
На графики № 9 и 10 е показано изменението на показателите за персонала за периода 2012 – 2017 г. – средно списъчен състав, средномесечни приходи на едно заето лице и средна работна заплата, като сравнение на показателите за 2017 г. с всяка предходна година.

Графика № 9. Приходи на едно заето лице (средномесечно) и средносписъчен брой на персонала за периода 2012 - 2017 г.

Графика № 10. Изменение на показателите за персонал за периода 2012 - 2017 г.

За периода се отчита тенденция на нарастване на приходите на едно заето лице и средна работна заплата, и намаление на средно – списъчния персонал.

Намалението на персонала е в резултат на оптимизиране на :

- ✓ процеси по административно обслужване в Дружеството чрез централизиране на дейностите по управление на човешки ресурси, счетоводство и други административни дейности;
- ✓ извършване на услуги по проект „Услуги на едно гише/инкасо услуги“, които са неприсъщи за основната дейност на Дружеството в областта на предоставянето на високотехнологични ИКТ услуги, с тенденции за намаляваща рентабилност. Услугите се осъществяват от служители, с основно месечно възнаграждение, равно на минималната работна заплата за страната и ниска квалификация.

Средствата се пренасочват за възнаграждения на служители с ключови компетентности и наемане на персонал за изпълнение на проекти, свързани с ИКТ услуги.

В резултат на увеличение на приходите на Дружеството и намаление на средно списъчния персонал, се постига увеличение на ефективността на труда.

Във връзка с изпълняваните от Дружеството ИКТ проекти, свързани с дейности по бизнес анализ, архитектурно моделиране, софтуерно разработване, внедряване, експлоатация, усъвършенстване, системна и приложна администрация, осигуряване информационна сигурност, в т.ч. за приложни информационни системи и инфраструктури с национално значение, е необходимо да се поддържа високо ниво на компетенциите и квалификацията на служителите в Дружеството. Служителите на ИО АД преминават периодични обучения чрез курсове, семинари и сертификационни изпити, което се очаква да продължи и през 2018 г.

V. Основни рискове, пред които е изправено Дружеството

„Информационно обслужване“ АД е търговско дружество. Регистрирано в Агенция по вписванията съгласно нормативните изисквания на Търговският закон на Република България и като такова е подложено на същите рискове, на които всички останали юридически лица у нас, търгуващи в сферата на ИКТ услугите при условията на пазарна икономика.

В оперативната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни рискове, най-важните сред които са: търговски риск, липса на квалифициран/ компетентен персонал, финансови и други рискове, кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на Дружеството. Всички дейности по управление на финансовия риск се осъществяват и контролират на централно ниво. За ефективно управление на тези рискове, Съветът на директорите е одобрил правила и процедури за управление на финансовия риск, които са в съответствие с корпоративните цели. Основните насоки на тези документи определят краткосрочните и дългосрочните цели и действия, които трябва да се предприемат, за да се управляват финансовите рискове, пред които е изправено Дружеството.

Търговски риск

Дружеството работи с особена група клиенти, а именно – разпоредители на бюджетни средства. Продължава тенденцията от 2017 година на нарастване на конкуренцията от страна на частни търговски предприятия, разработчици на софтуер, чиито основен подход за привличане на клиенти от публичния сектор е дъмпинг на цените на програмните продукти. За да отговори на конкуренцията „Информационно обслужване“ АД се стреми да усъвършенства продуктите си и да задържа вниманието на клиентите си, чрез индивидуален подход към нуждите на всеки един от тях и, чрез добавяне на нови услуги и/ или надграждане на съществуващите. Дружеството постоянно следи за възможностите за участие в различни процедури с разнообразни възложители в цялата страна. След всяка неуспешна процедура се търси обратна връзка за причините за избор на друг изпълнител.

Увеличава се атаката от страна на конкурентни на компанията фирми за налагане на техни продукти и изместването на продуктите на „Информационно обслужване“ АД. Заедно с това се увеличава рискът от загуба на клиенти ако не бъдат предприети адекватни и навременни мерки. Основни задължения на директорите на клонове, които представляват Дружеството в съответните региони е контактът с клиентите, обсъждане на качеството на продуктите и услугите, както и проучване за необходимостта от нови модули и надграждане на съществуващи. Предприети са мерки за защита на интелектуалната собственост.

Риск, свързан с наемане на персонал

Според анализ на софтуерната индустрия в България, основно предизвикателство пред организациите в ИТ сектора остава привличането и задържането на специалисти с необходимата квалификация и компетенции.

„Информационно обслужване“ АД предоставя високотехнологични услуги в ИКТ сектора в България. За целта е необходимо да се поддържа високо ниво на компетенциите и квалификацията на служителите в Дружеството.

Ценови риск

Дружеството не е изложено на специфични ценови рискове. Минимизирането на ценовия риск за негативни промени в цените на стоките/услугите, обект на търговските операции се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо промените на пазара.

Дружеството не притежава акции и ценни книжа, които са обект за търгуване, както и няма практика да търгува с финансови инструменти – съответно не е изложено на рискове от негативни промени на фондовите пазари.

Дружеството не притежава инвестиции в дъщерни дружества.

Кредитен риск

Финансовите активи на Дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания от клиенти.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е да договаря кредитен период по-дълъг от 30 дни само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Дружеството. За по-голямата част от клиентите плащанията от продажбите се извършват предимно по банков път.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на Дружеството. За целта ежедневно се прави преглед от финансово-счетоводния отдел на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми.

Паричните средства в Дружеството и разплащателните операции са разпределени в различни банки, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, при който предприятието среща трудности да спазва задълженията по отношение на финансовите пасиви, уреждани с наличности или друг финансов актив.

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност.

Дружеството не ползва привлечени кредитни ресурси.

Дружеството осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на Дружеството. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството има лихвоносни активи, представляващи парични депозити и свободните парични средства по разплащателни сметки в банки. Дружеството не ползва привлечени парични заеми, водещи до разходи за лихви, поради което не е подложено на лихвен риск на паричните потоци.

Средствата по разплащателни сметки се олихвяват с лихвени проценти, съгласно тарифите на съответните банки, които значително намалиха нивата на лихви по депозити. Не се предвижда промяна на лихвите по депозити във възходяща посока, с което не се очаква увеличение на финансовите приходи. Интересът към откриването на депозити остава нисък.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, до толкова, до колкото българският лев е обвързан с фиксиран курс към Еврото, при условията на Закона за Българската народна банка за

въвеждане на Паричен съвет на закона за Валутен борд. „ИО“ АД осъществява своите сделки основно на територията на страната. Постъпленията са в български лева.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

VI. Развитие, основни цели и намерения на Дружеството

С предлаганите ИКТ услуги, „Информационно обслужване“ АД е един от лидерите в областта на предоставянето на високотехнологични услуги в ИКТ сектора в България. „Информационно обслужване“ АД е член на Европейската асоциация за електронни съобщения (EEMA), Българската стопанска камара, Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Асоциацията за развитие на информационното общество BASSCOM, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) и други

„Информационно обслужване“ АД е сред технологичните лидери в областта на предоставянето на високотехнологични услуги в ИКТ сектора в България. От 2010 г. Дружеството е сертифицирано по международния стандарт за информационна сигурност ISO/IEC 27001:2014, а от 2014 г. – по международния стандарт за управление на ИКТ услуги ISO/IEC 20000-1:2012. Дружеството е сертифицирано по EN ISO 9001:2008 от над десет години, като в този период обхвата на сертификата е бил разширяван. От 1 септември 2014 г. е внедрена Интегрираната система за управление на качеството, информационната сигурност и услугите, съгласно БДС EN ISO 9001:2008, БДС ISO/IEC 27001:2014 и БДС ISO/IEC 20000-1:2012.

Мисията на Дружеството е да работи за изграждане на информационното общество в България съвместно със своя персонал, партньори, доставчици и клиенти, както и всички заинтересовани страни, за осигуряване на държавната администрация, гражданите и бизнеса с възможност да придобиват, използват, защитават, съхраняват и разпространяват по най-ефективен начин информацията, необходима за нормално осъществяване на административните, гражданските и бизнес дейности.

Фирмената философия е декларирана в Политиката по управление, която е прилагана и поддържана на всички равнища в „Информационно обслужване“ АД. Политиката по управление на ръководството е насочена към разработването, внедряването, обучението и поддържането чрез клоновата мрежа на цялата територия на България на съвременни информационни системи с качество, отговарящо на настоящите и бъдещите изисквания на партньорите и крайните клиенти, при максимално взаимноизгодни условия, осигуряващи опазването на информационната сигурност, както за клиенти и партньори, така и за Дружеството, в съответствие със законовите и нормативните актове.

Като отчита факта, че Дружеството разполага с уникални познания в областта на информационните и комуникационните системи, за изграждането на които е вложило значителни човешки, материални и финансови ресурси, ръководството на Дружеството разглежда бъдещото му развитие, именно в запазване и защита на инвестициите и ресурсите, чрез усъвършенстване и технологично развитие.

Цели се поддържане на постоянно ниво на качество на разработваните софтуерни системи, съобразени с изискванията на клиента; разработване, инсталиране и поддръжка на софтуер и хардуер; комплексно обслужване на корпоративни клиенти в областта на информационните технологии; обучение на специалисти в областта на информационните технологии; управление на проекти за информационни системи с национално значение; предоставяне на консултантски услуги в областта на информационните и комуникационни технологии; разработване и поддържане на системи за информационна сигурност; издаване и управление на удостоверения за електронен подпис с търговското име StampIT.

Като инструмент за защита се разглежда прилагането на Политиката на информационна сигурност като част от Интегрираната система за управление в следните направления:

- защита на инвестициите;
- опазване на съдържащата се в информационните системи информация, като конфиденциалност, цялостност и наличност;
- защита на бъдещото изпълнение на приложимите правни и договорни изисквания;
- опазване на доброто име на Дружеството.

„Информационно обслужване“ АД е специализирано в изграждането, развитието и поддръжката на информационни системи с национално значение, чието развитие продължава и през 2017 г.:

- ✓ Информационна система „Местни данъци и такси“ (МДТ);
- ✓ Национална база данни „Население“ (ЕСГРАОН);
- ✓ Съдебна административна система (САС);
- ✓ Софтуер за управление на приходите (СУП) на НАП;
- ✓ ИС ИНТРАСТАТ и ИС "Взаимна помощ при събиране" – MARC на НАП;
- ✓ Портал за електронни услуги на НАП;
- ✓ Българска интегрирана митническа информационна система (БИМИС).

Конкурентните предимства на „Информационно обслужване“ АД са следните:

- ✓ Традиции и опит при работа с държавна администрация, местната власт и съдебната система;
- ✓ Традиции и опит в информационните технологии, съчетани с иновации и съвременни решения;
- ✓ Висококвалифициран персонал;
- ✓ Изградена и работеща мрежа от 26 клона на територията на страната (всички областни градове в страната);
- ✓ Информационно осигурена, контролирана и прозрачна финансово-икономическа дейност и предлагане на конкурентни цени;
- ✓ Регистриран доставчик на удостоверителни услуги;
- ✓ Сертифициран партньор на водещи световни компании в областта на информационните технологии – Microsoft, Oracle, VMWare, Cisco, SAP и др.;
- ✓ Основен акционер е държавата, чрез МТИТС, което управлява Дружеството в интерес на държавата и цялото общество;
- ✓ Надежден партньор на правителството в изграждане на електронното управление;
- ✓ Оборудвани зали за обучение в цялата страна, модерен тестови център Pearson Vue;
- ✓ Акредитирани програми за обучение от Националната агенция за професионално образование и обучение.

През 2018 г. ще продължи развитието на изградените инфраструктури на Дружеството, а именно:

- ✓ Центровете за обработка на данни на „ИО“ АД;
- ✓ Национална инфраструктура за издаване и управление на удостоверения за електронен подпис с търговското име StampIT;
- ✓ Предоставяне на услуги по усъвършенстване на информационни системи за Министерството на финансите, НАП, АМ и други ВРБ;
- ✓ Поддържане на Национална база данни „Население“ за Министерството на регионалното развитие и благоустройството;
- ✓ Поддържане на системи за Националната агенция за приходите: Софтуер за управление на приходите - СУП; ИС "Взаимна помощ при събиране" – MARC; ИС ИНТРАСТАТ; Софтуер за управление на електронен архив – СУЕА;
- ✓ Национална мрежа от центрове за обучение – регионални звена на Център за професионално обучение, предлагащ ИТ курсове (работа с Oracle, CISCO Академии за обучение на мрежови специалисти, както и Pearson Vue тестов център за сертифициране на ползватели и експерти по Cisco Systems, Linux, Novell, Adobe, CompTIA и др.).

VII. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото представяне и паричните потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2017 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото дружество.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Ръководството също потвърждава, че при изготвянето на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Дружеството за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено.

ИВАЙЛО ФИЛИПОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
„ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ“ АД

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ
КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2017

1. Юридически статут и обща информация за дружеството

“Информационно обслужване” АД, гр. София е вписано в Търговския регистър на Софийски градски съд по ф.д. № 25464/1991 г., том 6, партиден № 237, страница 62, с ЕИК по Булстат: 831641791. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Панайот Волов” № 2.

На 29.01.2008 г. дружеството е пререгистрирано по Закона за търговския регистър.

Дружеството е регистрирано с капитал 2 298 495 /два милиона двеста деветдесет и осем хиляди четиристотин деветдесет и пет лева/, разпределен в 2 298 495 /два милиона двеста деветдесет и осем хиляди четиристотин деветдесет и пет/ броя безналични поименни акции с право на глас, с номинална стойност един лев всяка една. Регистрираният капитал е внесен изцяло. Към края на отчетната 2 286 897 (два милиона двеста осемдесет и шест хиляди осемстотин деветдесет и седем) броя акции или 99,5 % от капитала е собственост на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, а останалите 11 598 (единадесет хиляди петстотин деветдесет и осем) броя акции или 0,5 % от капитала са разпределени между 2 689 индивидуални акционери.

Определеният със съдебното решение предмет на дейност на дружеството е: “Производство и търговия в страната и чужбина на информационни продукти и консумативи, научно изследователска и развойна дейност, лизинг, включително финансов, отдаване под наем на собствено движимо и недвижимо имущество и техника, извършване на обучение и професионална квалификация с цел реализиране на доходи, посредничество при информирание и наемане на работа на български граждани в други страни и на български и чуждестранни граждани в Република България”.

“Информационно обслужване” АД има офиси в гр. София и 26 областни центъра.

Дружеството е с едностепенна система на управление. Съветът на директорите се състои от 5-ма души и се представлява от Изпълнителен директор.

2. Основни положения от счетоводната политика на дружеството

2.1.1. База за съставяне на финансовия отчет

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

За изготвянето на този финансов отчет, следните нови, ревизирани или изменени Стандарти са задължителни за прилагане за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г.:

- Изменение в МСС 7 *Отчет за паричните потоци* – Инициатива по оповестяване, (издаден през декември 2014г., приети от ЕС) – Изменението е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г. Изменението изисква детайлно равнение на началните и крайните салда на всички позиции, включени като потоци от финансова дейност в отчета за паричните потоци. Изискват се допълнителни оповестявания за промените във финансовите пасиви във връзка с: промени от финансова дейност, промени от получаване и загуба на контрол над дъщерни дружества, ефекти от курсови разлики, промени в справедливи стойности и други промени. Цели се ползвателите на финансовите отчети да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството и да оценяват промените в пасивите, произтичащи от финансираща дейност, което включва както промените, произлизащи от парични потоци, така и тези, произлизащи от непарични промени.

- Изменение в МСС 12 Данъци върху дохода, (издадено през май 2014г., приети от ЕС) – Изменението се отнася за признаване на отсрочен данъчен актив за нереализирани загуби. Изменението е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г. Ограниченото изменение е свързано с

разяснение относно отчитането на отсрочените данъчни активи, които възникват при преценка на дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност. С промяната се уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели – по цена на придобиване, води до възникване на намаляеми временни разлики, 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефектите от намаления в резултат на намаляеми временни разлики, 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояване на данъчни печалби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид, 4) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи.

От прилагането на тези нови стандарти, в сила за годишни периоди, започващи от 01.01.2017г., не са настъпили промени в счетоводната политика.

Дружеството не е приложило разгледаните по-долу в приложения А и Б нови стандарти, изменения и разясненията, които са били издадени от СМСС (IASB), но все още не са в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2017г. или тези в сила към 01.01.2017г., но които все още не са одобрени от ЕС. Ръководството очаква, че новите стандарти, изменения и разясненията, ще бъдат приети в годишните финансови отчети на Дружеството, когато те влизат в сила и съответно са одобрени от ЕС. Дружеството е оценило, където е възможно, потенциалното въздействие на всички тези нови стандарти, изменения и разяснения, които ще бъдат ефективни за бъдещи периоди.

А. Нови стандарти, изменения и разяснения, които не се очаква да имат значително въздействие върху финансовите отчети:

• *Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (издадени м. декември 2016г.) - подобрения в МСФО 12 (ретроспективно в сила за годишни периоди от 01.01.2017г. – не са приети от ЕС), МСФО 1 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018г. – не са приети от ЕС) и МСС 28 (ретроспективно в сила за годишни периоди от 01.01.2018г. – не са приети от ЕС).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

• *Изменения на МСФО 2: Класификация и оценка на сделки на базата на акции* (издадени на 20 юни 2016г., все още не са приети от ЕС). Измененията поясняват следното:

1. При определяне на справедливата стойност на плащания на база акции в брой, отчитането на ефектите на придобиване трябва да следват същия подход както за плащания на базата на акции, уреждани с акции.

2. Когато данъчен закон или друга разпоредба изисква предприятието да удържи определен брой инструменти на собствения капитал, равен на паричната стойност на данъчно задължение на работника или служителя, за да покрие данъчен пасив, дължим от работника или служителя на данъчния орган, т.е. споразумението за плащане на базата на акции има характеристика на „нетна сума“, такива споразумения трябва да бъдат класифицирани изцяло като собствен капитал, при условие че плащането на базата на акции би било класифицирано като собствен капитал, ако я нямаше характеристиката „нетна сума“ за уреждане.

3. В случай, че промяната в плащането на базата на акции, променя сделката - от уредена с парични средства в уредена с капитала, трябва да се отрази следното:

i) оригиналното задължение се отписва

ii) уредено с капитал плащане на база акции се признава на датата на промяна в плащането по

справедливата стойност на капиталовия инструмент, който се предоставя до степента, в която услуга е получена към датата на промяна и

iii) разликите между отчетната стойност на задължението на датата на модификация и сумата призната в собствен капитал следва да се признае в печалба или загуба веднага.

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01 януари 2018г., като по-ранно прилагане е позволено. Специфични преходни разпоредби също са приложими.

- Изменения на МСФО 9 *относно Предплащания с негативна компенсация* (издадени на 12 октомври 2017г., в сила за годишни периоди от 01.01.2019г., все още не са приети от ЕС). Цели да се добави в МСФО 9 *Финансови инструменти* тесен обхват на изключение, което да позволи финансови инструменти със симетрични опции за предплащане да се отчитат по амортизирана стойност или справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход.

- Изменения на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (датата на влизане в сила е отложена за неопределено време, съответно е отложено и одобрението от ЕС)*. Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес, печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

- Изменения на МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия* (издадени на 12 октомври 2017г., *приложими за годишни периоди от 01.01.2019г. – не е прието от ЕС*). Измененията целят да се поясни, че се прилага МСФО 9 *Финансови инструменти* към дългосрочните участия в асоциирани и съвместни предприятия, за които не се прилага метода на собствения капитал.

- Изменения на МСФО 4 във връзка с прилагане на МСФО 9 *Финансови инструменти* с МСФО 4 *Застрахователни договори* (приети от ЕС) - приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г. Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване.

- Изменения на МСС 40 *Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти* (издадени на 8 декември 2016г., в сила за годишни периоди от 01.01.2018г. – все още не са приети от ЕС). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“ и специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.

- КРМСФО 22 – *Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания* (издадено на 8 декември 2016г., в сила за годишни периоди от 01.01.2018г. – не е прието от ЕС). Това разяснение се отнася за отчитането на трансакции или части от трансакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на трансакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на трансакцията се определя за всяко отделно плащане.

• КРМСФО 23 – *Несигурност при третиране на данъци върху доходите* (издадено на 7 юни 2017г., в сила за годишни периоди от 01.01.2019г. – не е прието от ЕС). Разяснението пояснява приложението на изискванията на МСС 12 *Данъци върху дохода*, когато съществува несигурност относно облагане с данък върху доходите. Разяснението се отнася до:

1. дали Дружеството разглежда едно несигурно данъчно третиране поотделно;
2. предположенията, направени от Дружеството относно проверката на данъчното третиране чрез данъчната администрация;
3. как Дружеството определя облагаемата печалба (данъчна загуба), данъчни основи, неизползвани данъчни загуби, неизползвани данъчни кредити и данъчни ставки;
4. как Дружеството оценява промените във фактите и обстоятелствата.

• *Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017* (издадени на 12 декември 2017г., в сила за годишни периоди от 01.01.2019г. – не са приети от ЕС), съдържащи следните изменения на МСФО:

- МСФО 3 *Бизнес комбинации* и МСФО 11 *Съвместни участия* – Измененията на МСФО 3 поясняват, че когато предприятие придобие контрол над друго предприятие, което е съвместна дейност, то преоценява притежаваните преди това дялове в тази дейност. Измененията на МСФО 11 поясняват, че когато предприятие придобие съвместен контрол върху предприятие, което е съвместна дейност, предприятието не преоценява притежаваните преди това дялове от съвместната дейност.

- МСФО 12 *Данъци върху дохода* – Измененията поясняват, че всички данъчни последици от дивиденди (разпределения на печалбите) трябва да бъдат признати в печалбата или загубата, независимо от това как възниква данъкът.

- МСС 23 *Разходи по заеми* – Измененията поясняват, че ако даден заем остане неизплатен, след като свързания с него актив (за чието придобиване е използван заема), е готов за планираната употреба или продажба, този заем става част от средствата, които дадено дружество обикновено взема при изчисляване на коефициента на капитализация на общите заеми.

• МСФО 14 *Отсрочени тарифни разлики* (издаден 30 януари 2014г., не е приет от ЕС), в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016г. Целта на новия стандарт е да се установят изисквания за представяне във финансовите отчети на отсрочени тарифни разлики по предоставяне на клиенти с организирането на стоките или услугите на цени или тарифи, които са предмет на тарифно регулиране. ЕК е решила да не започва процеса по одобрението на стандарта и да се изчака окончателния стандарт.

• МСФО 17 *Застрахователни договори* (издаден на 18 май 2017г., все още не е приет от ЕС), в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021г. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за отчитане на застрахователни договори – МСФО 4. Не се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Б. Нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат значително въздействие върху финансовите отчети:

• МСФО 9 *Финансови инструменти* и последващи изменения, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г. – приети от ЕС. МСФО 9 е нов стандарт за финансовите инструменти, който трябва да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 налага изисквания за признаване и оценка на финансови активи, финансови пасиви и някои договори за покупко - продажба на нефинансови позиции. МСФО 9 изисква за всички признати финансови активи, които са в обхвата на МСС 39 *Финансови инструменти*, признаването и измерването им да бъде последващо отчетено по амортизируема стойност или справедлива стойност. По-специално дълговите инвестиции, които се държат в рамките на един бизнес модел, чиято цел е да събира договорните парични потоци и които имат договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва по главницата и не са закрити, обикновено се оценяват по амортизирана стойност в края на следващите отчетни периоди. Всички останали дългови инвестиции и капиталови инвестиции се измерват по тяхната справедлива стойност в края на последващите счетоводни периоди.

Най-значителният ефект от МСФО 9, касаещ класификацията и измерването на финансовите пасиви засяга отчитането на промените в справедливата стойност на безсрочен финансов пасив (определени по справедлива стойност в печалбата или загубата) дължаща се на промени в кредитния риск на този пасив. По-специално, съгласно МСФО 9, за финансови пасиви, които са определени по справедлива стойност в печалбата или загуба, стойността на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, която се дължи на промените в кредитния риск (рейтинг) на този пасив се признава в друг всеобхватен доход, освен ако признаването на ефекта от промените в кредитния риск на пасива в друг всеобхватен доход ще създаде или увеличи счетоводно несъответствие в печалбата или загубата. Промените в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск на финансов пасив впоследствие не се прекласифицират в печалба или загуба. В момента съгласно МСС 39, цялата сума на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, определен по справедлива стойност в печалба или загуба се признава в печалбата или загубата.

Изискванията за отписване се запазват почти непроменени съгласно МСС 39 (освен за опцията на справедливата стойност).

Не се изисква преизчисление на сравнителната информация, но се позволява ретроспективно прилагане.

Ръководството очаква МСФО 9 да бъде приложен от Дружеството в годишните финансови отчети, когато това стане задължително (от 01.01.2018г.). Прилагането на новия Стандарт се очаква да има ефект върху финансовия отчет, като на този етап могат да бъдат разгледани следните ефекти от прилагането:

- *Класификация на финансовите активи* – МСФО 9 определя нова класификация и подход за оценка на финансовите активи, които се основават на бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието и характеристиките на техните парични потоци. МСФО 9 съдържа 3 принципни категории за класификация на финансовите активи: 1. Оценявани по амортизируема стойност, 2. Оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и 3. Оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата. С новия стандарт се елиминират съществуващите категории в МСС 39: 1. Инвестиции държани до падеж, 2. Заеми и вземания и 3. Финансови активи на разположение за продажба. Дружеството не очаква новите изисквания за класификация на финансовите активи да има съществено влияние върху счетоводното отчитане на търговски вземания, заеми, инвестиции в облигации (дългови ценни книжа) и инвестиции в акции и дялове, отчитани по справедлива стойност. Първоначалната оценка на Дружеството е, че като се имат предвид отчитаните към 31 декември 2017г. финансови активи, с влизането в сила на МСФО 9 и новите изисквания за класификация, няма да има значителен ефект върху финансовите отчети.
- *Обезценка на финансови активи* – МСФО 9 замества модела на „понесените загуби“ от МСС 39 с модела „очаквани кредитни загуби“. Това налага значителна преценка как промените в икономическите фактори влияят на „очакваните кредитни загуби“. Новият модел за обезценка ще се прилага за финансовите активи, оценявани по амортизируема стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и договорни активи. Съгласно МСФО 9, загубите ще се измерват по една от двете бази: 1. очаквани кредитни загуби за следващите 12 месеца след датата на финансовия отчет или 2. очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовите активи. Първата база се прилага когато кредитния риск не е нараснал значително от датата на първоначално признаване до датата на финансовия отчет (и кредитния риск е нисък към датата на финансовия отчет), в обратния случай се прилага втората база. Дружеството е избрало да прилага първата база за всички търговски вземания и договорните активи.

Анализ на оценката към 01.01.2018 г.:

Търговски и други вземания, включително договорни активи

Дружеството е оценило, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9 към 01.01.2018 г. няма да доведе до увеличение на загубите от обезценка на вземанията, признати съгласно МСС 39.

Парични наличности

Паричните наличности са държани в банки с кредитен рейтинг BBB- до BBB+, съгласно кредитните рейтинги, издадени от Fitch и БАКР.

Дружеството счита, че паричните наличности са изложени на нисък кредитен риск.

Оценката от прилагане на изискванията за обезценка на МСФО 9 към 01.01.2018г., е че Дружеството не очаква увеличение на загубите от обезценка на парични наличности спрямо прилаганите изисквания на МСС 39.

- *Класификация на финансовите пасиви* – МСФО 9 до голяма степен запазва изискванията на МСС 39 за класификация на финансовите пасиви. Оценката на Дружеството е, че няма индикации за съществени промени, влияещи върху финансовите отчети от класификацията на финансовите пасиви, съгласно МСФО 9, от 01 януари 2018г.

Промените в счетоводната политика от прилагане на МСФО 9 ще се прилагат ретроспективно с някои изключения, както следва:

- Дружеството ще се възползва от освобождаванията да не преизчислява сравнителна информация за предходни периоди по отношение класификации и оценка (вкл. обезценки). Разликите между балансовите стойности на финансови активи и финансови пасиви в резултат от прилагане на МСФО 9 ще се признават в неразпределени печалби към 01.01.2018г.
- Следните оценки трябва да бъдат направени на база факти и обстоятелства, които съществуват към датата на първоначално признаване:
  - Определяне на бизнес модела, в който се държат финансовите активи;
  - Определяне и промяна на предишна класификация на финансови активи и финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.
  - Определяне на инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търговия по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

• МСФО 15 *Приходи по договори с клиенти* и поясненията към Стандарта (издаден през май 2014г., приет от ЕС) – Издаденият нов стандарт е приложим за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г., заменя МСС 11, МСС 18 и техните тълкувания (SIC-31 и КРМСФО 13, 15 и 18). Стандарта ще има ретроспективно приложение, с някои изключения. Цели се уеднаквяване на изискванията на МСФО с Общоприетите принципи и правила в САЩ. В обхвата на стандарта са договорите с клиенти и договори за продажба на нефинансови активи, които не са свързани с регулярната дейност (напр. ИМС). Изключени от обхвата на Стандарта са Договорите за лизинг, застрахователните договори, финансови инструменти и определени непарични бартерни сделки. Стандартът съдържа единен модел, който е приложим за всички договори с клиенти и два подхода за признаване на приходи: в течение на времето или в определен момент от времето. Моделът включва базиран на договора анализ на транзакциите от пет стъпки, за да се определи кога и какъв приход да бъде признат, който модел се прилага за всички договори с клиенти. Стандартът включва обширни нови изисквания за оповестяване. Новите оповестявания може да представляват важна допълнителна информация за инвеститорите и конкурентите относно бизнес практиките и перспективите пред дружеството. Не се допускат изключения относно чувствителна търговска информация. Ръководството очаква, че МСФО 15 ще бъдат приети във финансовите отчети на Дружеството, когато стане задължителен и че прилагането на новия стандарт може да има значителен ефект върху сумите, отчетени по отношение на приходите.

- *Приходи от продажба на стоки и продукция* – приходите понастоящем се признават когато стоките/продукцията се доставят на клиента, което се приема за момента, в който клиента приеме стоките/продукцията и свързаните с тях рискове и ползи се прехвърлят. Приходите се признават в момента когато приходите и разходите могат да се оценят надеждно, получаването на възнаграждението е вероятно и няма продължаващ контрол над стоките.

Съгласно МСФО 15 приходите ще се признаят когато клиента получи контрол над стоките.

Прегледът на Дружеството показва, че това няма да се отрази върху приходите и не се очаква да има значителен ефект върху финансовия отчет към 01.01.2018г.

За договори, по които клиента има право да върне стоки, понастоящем приход се признава когато може надеждно приблизително да се оценят бъдещи върнати стоки и всички други критерии за признаване на прихода са изпълнени, като се признават задължения за върнати стоки на база минал опит и други значими фактори. Когато не може надеждно приблизително да се оценят бъдещи върнати стоки, признаването на прихода се отлага до изтичане на периода за връщане на

стоките или докато може да се направи надеждна оценка.

Съгласно МСФО 15, приходите по тези договори ще се признават до степента, до която е вероятно да не настъпи значително отклонение в сумата на признатите приходи. За тези договори, по които Дружеството не може да направи надеждна приблизителна оценка на стоките, които ще се върнат, приходите се очаква да се признават в по-ранния момент от изтичане на периода за връщане или когато е възможно да се направи надеждна приблизителна оценка.

Прегледът на Дружеството показва, че промяната не се очаква да има ефект върху финансовия отчет към 01.01.2018г.

- Приходи от услуги – ако свързани услуги по даден договор са предоставяни в различни периоди, възнаграждението се разпределя на относителна справедлива стойност между различните услуги. Понастоящем Дружеството признава тези приходи като използва метода етап на завършеност. Съгласно МСФО 15, общото възнаграждение по договора за услуги ще бъде разпределено между отделните услуги въз основа на тяхната самостоятелна продажна цена. Продажната цена ще се определи въз основа на цените по които услугите се продават от Дружеството в единични продажби. Приблизителната оценка на Дружеството от извършения преглед показва, че не се очакват значителни разлики от прилагането на МСФО 15 по отношение признаването на приходите от услуги.

Дружеството планира да прилага МСФО 15 модифицирано ретроспективно и съгласно пар. В3 б.б, със задна дата с кумулативния ефект от първоначално прилагане на стандарта, признат към датата на първоначалното прилагане (01.01.2018г.). В тази връзка Дружеството няма да представя сравнителна информация за предходния период.

Дружеството може да направи редица избори на практически облекчения при прехода. Дружеството е в процес на детайлна оценка на потенциалните ефекти от използване на тези практически облекчения.

• МСФО 16 *Лизинг* (приет от ЕС), в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019г. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за отчитане на лизинг – МСС 17 и настоящите насоки за лизинг – КРМСФО 4, ПКР 15 и ПКР 27. МСФО 16 изисква лизингополучателите да отчитат повечето лизинги в баланса/отчета за финансовото състояние и да прилагат единен модел при отчитането на всички лизингови договори, с някои изключения. Определението за лизинг се фокусира върху понятието за контрол, използвано в МСФО 10 и МСФО 15. Въвеждат се нови изисквания за представяне и оповестяване. При лизингополучателите се предвижда за всички лизинги с продължителност повече от 12 месеца да се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и съответно ще се отчита задължение по тези договори. Предвидени са изключения за краткосрочни лизинги и такива с незначителна стойност. Освен това, класификацията на паричните потоци също ще бъде засегната, тъй като плащанията по оперативен лизинг съгласно МСС 17 се представят като оперативни парични потоци; за разлика, при модела заложен в МСФО 16, лизинговите плащания ще бъдат разделени на плащания на главница и плащания на лихви, който ще бъде представяни съответно като парични потоци от финансова дейност и парични потоци от оперативна дейност. Отчитането при лизингодателите не се променя по същество, но е възможно да настъпят основания за прекласификация.

Дружеството е направило първоначална оценка на потенциално влияние от прилагане на МСФО 16 върху финансовите му отчети. Действителното влияние от прилагане на МСФО 16 върху финансовите отчети за периода на първо прилагане ще зависи от бъдещи икономически условия, лихвени проценти към 01.01.2019 г. и лизинговите договори, действащи към тази дата, вкл. последната оценка ще вземе предвид дали ще се упражнят опции по лизингови договори и степента, в която Дружеството ще избере да използва възможни практически целесъобразни мерки (облекчения) и изключения от признаване, допускани от Стандарта.

Не се очаква значително влияние по отношение отчитането и представянето на договорите за финансов лизинг във финансовите отчети.

Към 31.12.2017г. Дружеството не е лизингополучател по договори за оперативен лизинг и съответно прилагането на МСФО 16 няма да има ефект върху финансовия отчет.

Дружеството планира да приложи МСФО 16 за първи път за финансовите отчети за годината започваща

на 01.01.2019 г. Предвижда се ретроспективно приложение с някои изключения. Кумулативния ефект от прилагане на МСФО 16 ще се признае в неразпределени печалби към 01.01.2019 г., без преизчисление на сравнителната информация. Когато приложи този подход по отношение лизингови договори класифицирани като оперативен лизинг, съгласно МСС 17, лизингополучателя може да направи редица избори на практически целесъобразни мерки/облекчения при прехода. Дружеството е в процес на оценка на потенциалните ефекти от използване на тези практически целесъобразни мерки/облекчения.

Действителния ефект от прилагане на новите стандарти, влизащи в сила след 31.12.2017 г. може да се промени, защото новите счетоводни политики са предмет на промени до представяне на първия финансов отчет, в който ще се приложат.

2.1.2. Основни предположения/принципи/

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на определени имоти и финансови инструменти, които се отчитат по преоценена стойност или справедлива стойност в края на всеки отчетен период, както е обяснено в счетоводната политика, по-долу.

Историческата цена обикновено се базира на справедливата стойност на възнаграждението, което е дължимо (договорено) при замяна на стоки и услуги.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване, независимо от това дали тази цена е пряко наблюдавана или оценява като се използва друга техника за оценка. При определяне на справедливата стойност на един актив или пасив, дружеството взема под внимание характеристиките на актив или пасив, така, както участниците на пазара биха взели тези характеристики предвид при ценообразуването на актива или пасива към датата на оценяване. Справедлива стойност за измерване и / или оповестяване цели в този финансов отчет, се определя на такава база, с изключение на базата на акции, платежни операции, които са в обхвата на МСФО 2, лизингови сделки, които са в обхвата на МСС 17, и измервания, които имат някои прилики със справедлива стойност, но не са по справедлива стойност, като нетна реализируема стойност в МСС 2 или стойност в употреба в МСС 36.

В допълнение, за целите на финансовата отчетност, справедливата стойност се категоризират в Ниво 1, 2 или 3 въз основа на степента, в която входящите данни за измерванията на справедливата стойност, се наблюдават и на значимостта на факторите за оценяването на справедливата стойност в своята цялост, които са описани, както следва:

Хипотези от 1-во ниво - Обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.

Хипотези от 2-ро ниво Други хипотези освен включените в ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдавани пряко или косвено.

Хипотези от 3-то ниво Ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив. Получени от техники за оценка, които включват входове за актива или пасива, които не се основават на пазарни данни (непазарни фактори).

Прилагането на справедлива стойност е подробно оповестено раздел „Определяне на справедлива стойност“

Текущо начисляване

Финансовите отчети, с изключение на отчета за паричните потоци са изготвени на база принципа на начисляването.

Статиите (елементите на финансовите отчети) са признати като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи, когато те отговарят на дефинициите и критериите за признаване на тези елементи в Общите положения. Резултатите от транзакциите и други събития са признати, когато те настъпват, а не когато са платени и са отразени в счетоводните записи и във финансовите отчети в периода, за който се отнасят.

Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на база действащо предприятие, като се приема че предприятието няма нито намерение нито потребност да пристъпва към ликвидация или съкращаване на обема на своите операции, а възнамерява да продължи дейността си в обозрим бъдещ период.

При оценката дали предположението за действащо предприятие е уместно в условията на икономическа криза, ръководството е вземало предвид цялата налична информация за бъдещето, което е най-малко 12 месеца, но без да се ограничава до дванадесет месеца от края на отчетния период. Преценката се основава на подробен анализ на факторите, свързани с текущата и очакваната рентабилност.

2.1.3. Приблизителни оценки

При прилагането на счетоводните политики на дружеството, които са описани в бележките в настоящото приложение, директорите на Дружеството са длъжни да правят преценки, приблизителни оценки и предположения за балансовата стойност на активите и пасивите, които не са лесно видими от други източници. Преценките и свързаните с тях предположения се базират на историческия опит и други фактори, които се считат за подходящи. Действителните резултати могат да се различават от тези оценки.

Преценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преработените счетоводни оценки се признават в периода, в който оценката е преразгледана, ако прегледа засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако прегледите засягат както текущия и бъдещите периоди.

Критичните счетоводни преценки са подробно оповестени в раздел „Критични счетоводни преценки и приблизителни оценки“

2.2. Сравнителни данни

В този финансов отчет, Дружеството представя сравнителна информация за една предходна година.

Годишният финансов отчет включва отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за финансовото състояние, отчет за промените в собствения капитал, отчет за паричните потоци, както и пояснителни приложения. Приходи и разходи, с изключение на компоненти на друг всеобхватен доход, се признават в отчета за доходите. Друг всеобхватен доход се признава в отчета за всеобхватния доход и включва елементи на приходи и разходи (включително корекции от прекласификация), които не са признати в отчета за доходите, както изисква или както е разрешено от МСФО. Корекции от прекласификация са сумите, прекласифицирани в печалба или загуба в отчета за доходите за текущия период, които са били признати в друг всеобхватен доход през текущия и предходни периоди. Транзакции със собствениците на Дружеството в качеството им на собственици се признават в отчета за промените в собствения капитал.

Дружеството избира да представи един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход или да представи печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два раздела. Разделите се представят заедно, като този за печалбата или загубата е първи, следван непосредствено от раздела за другия всеобхватен доход.

Дружеството избира да представя отчета си за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като при класификацията използва метода „разходи по функционално предназначение“, известен също, като метод "себестойност на продажбите". Дружеството смята, че този метод предоставя по-полезна информация за читателите на финансовите отчети, тъй като той отразява по-добре начина на водене на дейността от бизнес гледна точка.

2.3. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели

За 2017 и 2016 години не са извършвани инфлационни преизчисления на отчетните показатели на Дружеството, тъй като липсва хиперинфлационна стопанска среда.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на представяне на елементите на финансовия отчет на дружеството е българският лев, който е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1 от 01.01.1999 г. по силата на въведения валутен борд в България.

Данните в елементите на финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева. Сумите над 500 лева са закръглени към 1 хил. лева при представянето им във финансовия отчет и приложението.

2.5. Оповестявания на обезценка в отчетите, публикувани през 2017 г.

При сегашната икономическа среда, оповестяванията, отнасящи се до обезценка, се характеризират с нарастващо значение. Поради това тези Пояснителни приложения към публикуваните през 2017 г. отчети на Дружеството, съдържат подробни оповестявания на обезценка, към следните раздели:

- ✓ Оповестявания по счетоводната политика;
- ✓ Оповестявания на съществени предположения;
- ✓ Други финансови активи;
- ✓ Търговски вземания.

2.6. Оповестявания за комплекта финансови отчети

Пълният комплект финансови отчети, включва следните компоненти:

- ✓ отчет за финансовото състояние към края на периода;
- ✓ отчет за всеобхватния доход за периода;
- ✓ отчет за промените в собствения капитал за периода;
- ✓ отчет за паричните потоци за периода;
- ✓ пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и друга пояснителна информация, сравнителна информация по отношение на предходния период.

Представят се с еднакво значение всички финансови отчети в пълен комплект от финансови отчети.

Избора на ръководството е да представи един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Ръководството е избрало да представи компонентите на другия всеобхватен доход преди свързаните данъчни ефекти. Данъка между компонентите е разпределен между тези, които биха могли впоследствие да бъдат прекласифицирани в раздела на печалбата или загубата, и тези, които няма впоследствие да бъдат прекласифицирани в този раздел.

2.7. Допустимо алтернативно третиране

В определени случаи, МСФО позволява повече от едно възможно счетоводно третиране на определена сделка или събитие. Лицата, изготвящи финансовите отчети, трябва да изберат това третиране, което най-точно съответства на дейността на Дружеството.

Съгласно МСС 8, от Дружеството се изисква да подбере и да прилага своите счетоводни политики последователно за подобните сделки и/или за други събития и условия, освен когато даден МСФО конкретно изисква или позволява категоризация на позициите, за които могат да са подходящи различни политики. Когато даден МСФО изисква или позволява такава категоризация, за всяка една отделна категория се подбира и последователно се прилага най-подходящата счетоводна политика. Поради това, след като вече е избрано някое от алтернативните третираня, то се превръща в счетоводна политика и трябва да бъде последователно прилагано. Промени по счетоводната политика трябва да се извършват само когато това се изисква по силата на стандарт или тълкуване, или ако, в резултат на

промяната, въпросните финансови отчети ще предоставят по-надеждна и релевантна информация.

В настоящата публикация, когато МСФО дава възможност за избор, Дружеството възприема едно от възможните третираня, а именно това, което е най-подходящо за обстоятелствата, в които се намира. В коментара се описва подробно коя е избраната политика, както и причините за този избор, и се представят накратко разликите в изискванията относно оповестяванията.

2.8. Финансов обзор от ръководството

В допълнение към финансовите отчети, много предприятия представят финансов обзор от ръководството. В МСФО няма изискване да се представя такава информация, макар че параграф 13 от МСС 1 съдържа кратко описание на това, което може да бъде включено в един годишен доклад. През декември 2012 г. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО Изложение за практиката - Коментар на ръководството, който очертава една широка, необвързваща рамка за представянето на коментара на ръководството във връзка с финансовите отчети, изготвени в съответствие с МСФО. Ако Дружеството реши да следва указанията, съдържащи се в Изложението за практиката, то ръководството се насърчава да обясни степента, в която е било следвано Изложението за практиката. Изявлението за съответствие с Изложението за практиката се допуска само, ако въпросното Изложение е било следвано изцяло.

Съдържанието на Финансовия обзор от ръководството се определя от местни изисквания на пазара и от въпросите, които са специфични за дадена юрисдикция. Поради това, Дружеството не е представило финансов обзор от ръководството, а годишен доклад за дейността.

2.9. Приходи

2.9.1. Приходи от продукция, стоки и услуги

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

2.9.2. Приходи от валутни разлики

Валутните курсови разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато възникнат, като се представят некомпенсирано към статия "Финансови приходи".

2.9.3. Приходи от дивиденди

Приход от дивиденди се признава, когато е установено правото на получаването им.

2.10. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите за начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по финансов лизинг и банкови гаранции. Те се посочват в отчета за всеобхватния доход, когато възникнат, като са представени некомпенсирано към статия "Финансови разходи".

2.11. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (нетекущи материални активи) са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Имоти, машини и оборудване са преоценени към 01.01.2003 г., а към 01.01.2005 г., във връзка с преминаване от Националните стандарти за малки и средни предприятия към Международните стандарти за финансови отчети, Дружеството извършва еднократна преоценка на своите активи, възползвайки се от облекчението, дадено от МСФО 1 приложение Д5.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение. Разликата между равностойността на паричната цена и общото плащане се признава като лихва в течение на периода на кредита, освен ако не се капитализира в съответствие с МСС 23.

Нетекущи активи, които се изграждат за бъдещо използване, се отчитат като активи в процес на изграждане и се представят по себестойност до завършване на изграждането им.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на нетекущите материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Ползният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване. Ползният живот по класове активи е както следва:

- сгради - до 80 г.;
- съоръжения - до 25 г.;
- машини и оборудване - до 3.3 -5г.;
- компютърна техника – до 4 г.;
- транспортни средства - до 5 г.;
- стопански инвентар – до 6.7 г.

Определеният срок на годност на нетекущите материални активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към

балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансната стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на материални активи

Балансовите стойности на нетекущите материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансната им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв.

Отписване на нетекущи материални активи

Балансовата стойност на даден имот, машина или съоръжение се отписва: при продажба, когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване или при освобождаването от него поради липса.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина или съоръжение се включват в отчета за всеобхватния доход, когато актива бъде отписан. Печалбите и загубите от освобождаване от нетекущи активи се определят, като постъпленията от продажба (освобождаване) се намаляват с балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността“/ „Други разходи от дейността“ в отчета за всеобхватния доход. Частта от преоценъчния резерв, отнасящ се за отписания актив, се прехвърля директно към неразпределена печалба.

2.12. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти и права върху търговски марки. Дружеството отчита и вътрешно създадени програмни продукти. Създадените в предприятието нематериални активи се оценяват по себестойност формирана от преки и непреки разходи за продукта, към момента в който актива за пръв път е постигнал критериите за признаването му.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 - 4 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансната стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

Балансовата стойност на даден нематериален актив се отписва при продажба или когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериалния актив, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато актива бъде отписан. Печалбите и загубите от освобождаване от нетекущи активи се определят, като постъпленията от продажба (освобождаване) се намаляват с

балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността”/„Други разходи от дейността” в отчета за всеобхватния доход.

Последващи разходи

Разходи свързани с поддръжка на първоначално установена стандартна ефективност, извършени след въвеждане в експлоатация на нематериалните дълготрайни активи, се признават като текущи в момента на извършването им.

2.13. Инвестиции в асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с евентуалните загубите от обезценки.

Цена на придобиване (себестойност), представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията.

Инвестициите в асоциирани дружества не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към всяка дата на баланса. При установяване на условия за обезценка, се определя нейния размер, като същата се отразява в отчета за всеобхватния доход.

Инвестициите в асоциирани дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това. Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпване на правното основание за това. Печалбата/загубата от продажбата се представя в отчета за всеобхватния доход в статия „Финансови приходи”.

2.14. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетна реализуема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от дружеството база за разпределението им е в зависимост от обема на производството.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на конкретна доставка.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за продажба.

Когато се продават материални запаси, тяхната балансова стойност се признава като разход през периода, през който е бил признат съответният приход. Печалбата/загубата от продажба на материали се определя, като постъпленията от продажба се намаляват с балансовата сума на актива и

свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността”/„Други разходи от дейността” в отчета за всеобхватния доход.

Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализируема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнало в резултат на увеличение на нетната реализируема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който е възникнало възстановяването. Обезценката на материалните запаси се начислява, като разход за всеки вид материален запас и се посочва в статия „Обезценка на активи” (себестойност на продажбите) в отчета за всеобхватния доход.

2.15. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуба от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо. Обезценката на вземанията се начислява като разход чрез съответна корективна сметка за всеки вид вземане. Разходът се посочва в статия „Обезценка на активи” в отчета за всеобхватния доход. Отписването на вземането става за сметка на формирания коректив.

2.16. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности в каса; наличности в подотчетни лица и разплащателните сметки, краткосрочни депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца, блокирани парични средства за издадени банкови гаранции и паричните еквиваленти /ваучери за обучение по програми на Агенция по заетостта/. Трайно блокираните парични средства се оповестяват в бележките към отчета за финансовото състояние.

2.17. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по себестойност, която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.18. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в Отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансов разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход като финансови разходи.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията по оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход, на база линеен метод за периода на лизинга.

2.19. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Краткосрочни доходи

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), на разпоредбите на действащото осигурително законодателство и на Колективния трудов договор (КТД) на дружеството.

Краткосрочните доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки са изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персонала е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия за тяхното получаване, се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и удържки) в размер на недисконтираната им сума.

В социалната програма на дружеството са включени следните видове социални помощи и доплащания, които дружеството се задължава да осигури съгласно КТД, в зависимост от финансовите възможности чрез изплащане на еднократна парична сума:

- за платен годишен отпуск;
- разходи за еднократни празнични плащания;
- на болни работници и служители;
- встъпващи в брак работници и служители;
- на семействата /домакинствата/ на починали работници и служители;
- при раждане /осиновяване/ на дете от работници и служители.

Дължимите от работодателя вноски по социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход в периода на начисляване на съответните доходи, с които те са свързани и като текущо задължение в недисконтиран размер.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Общият размер на вноската за фондовете на ДОО за 2016 г. и 2017 г., е както следва:

За 2016 г.:

За лицата работещи по трудов договор, родени преди 1960г. - 22,30% - разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 56,50:43,50 за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

За лицата работещи по трудов договор, родени след 1959г. - 17,30% - разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 56,65:43,35 за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

За 2017 г.:

За лицата работещи по трудов договор, родени преди 1960г. - 23,30% - разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 56,50:43,50 за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

За лицата работещи по трудов договор, родени след 1959г. - 18,30% - разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 56,65:43,35 за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

Общият размер на вноската за универсален пенсионен фонд през 2016 г. и 2017 г., е без промяна и е както следва:

За лицата работещи по трудов договор, родени след 1959 г. – 5,00% - разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 56:44

Общият размер на вноската за здравно осигуряване през 2016 г. и 2017 г., е също без промяна и е както следва:

За лицата работещи по трудов договор – 8,00% - разпределено в съотношение работодател: осигурено лице 60:40.

Осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" за 2016 г. и 2017 г. е от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието. За дружеството размерът на осигурителната вноска за фонд „ТЗПБ“ за 2016 и 2017 г. е 0.4%.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми. Очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, с изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби. Разходите за текущ и минал стаж, както и лихвените разходи и актюерските печалби и загуби се признават веднага в отчета за всеобхватния доход.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опит. Надвишението на непризната актюерска печалба(загуба) се признава в отчета за всеобхватния доход.

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обещетения при пенсиониране, вкл. и лихвите от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби и загуби, се отчитат към разходи за провизии и други в отчета за всеобхватния доход.

Доходи при напускане

При прекратяване на трудовото правоотношение работодателя изплаща обезщетение съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Колективния трудов договор.

След изплащането на обезщетението за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовия договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в Отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.20. Провизии

Провизии се признават когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

2.21. Собствен капитал

Основен (Акционерен) капитал

"Информационно обслужване" е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв "фонд Резервен", като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, по решение на общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години.

Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Към 31 декември 2017 г. регистрираният акционерен капитал възлиза на 2 298 х.лв., разпределен в 2 298 495 безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1 (един) лев.

Основен акционер в дружеството е Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което притежава 99.5 % от капитала.

Резерви - формирани са от:

- разпределение на печалбата и включват разпределени суми за фонд "Резервен" и допълнителни резерви, формирани от разпределението на реализираните от дружеството печалби в предходни периоди;
- резерв, формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията и техните справедливи стойности към 2003 г. Ефектът на отсрочените данъци е отразен директно за сметка на този резерв.

2.22. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2017 г. е 10% (2016 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовия пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползаните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила и са посочени компенсирани в отделна статия на отчета за финансовото състояние.

2.23. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.24. Финансови инструменти

2.24.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "кредити и вземания", включително паричните средства и еквиваленти и "активи на разположение и за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите - като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти, от отчета за финансовото състояние.

2.24.2. Финансови пасиви

Дружеството класифицира дълговите инструменти като финансови задължения.

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

2.24.3. Ключови приблизителни оценки с определящо значение при прилагане на счетоводната политика и предположения с висока несигурност

Дружеството извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Значимите счетоводни приблизителни оценки, при които има значителен риск от последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите, са дискутирани по-долу:

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството на Дружеството определя очаквания полезен живот и разходи за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на определяне на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда. Ръководство ще увеличи разхода за амортизацията, където полезния живот е по-малък от предварително определения, или ще изпише или обезцени технологично остарели или нестратегически активи, които не са в действие или продадени/ликвидирани.

Данъци върху дохода

Дружеството е данъчен субект, попадащ под юрисдикцията на данъчната администрация. Значителна преценка е необходимо да бъде направена за определянето на данъчната провизия.

Съществуват множество операции и изчисления, за които окончателно определения данък е неуточнен в нормалния ход на дейността. Дружеството признава пасиви за очаквани данъчни задължения на база на преценка на ръководството. Когато окончателния данъчен резултат от подобни събития е различен от първоначално отчетените суми, тези разлики ще имат влияние върху краткосрочния данък и провизиите за отсрочени данъци в периода на данъчните ревизии.

Актьорски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актьори, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

Обезценка на имоти, машини и оборудване

Към датата на всеки отчет ръководството на дружеството организира преглед за обезценка на земите, сградите, машините, оборудването и транспортните средства. Към 31.12.2017 г., ръководството е направило преглед за обезценка на земите, сградите, машините и оборудването на дружеството. В резултат на този преглед за обезценка ръководството е преценило, че не са налице условия за обезценка.

Обезценка на материални запаси

Към всяка дата на баланса ръководството на дружеството извършва преглед и анализ на наличните материали /основни, продукция, стоки/, чрез комисия в която участват експерти и специалисти от дружеството. Комисията прави преглед на всички налични материали, продукция, стоки по отношение на основните показатели - однородност, търговски вид и срок на годност и т.н. и определя експертни цени. Предложените цени са съобразени с достигнатите цени по сключени договори за реализация, динамиката на търсене и предлагане на продукцията, стоките, както и с последните ценови равнища и тенденции при сделки с аналогични продукция, стоки. Продукция и стоки, необвързани с договори за продажба, към 31.12.2017 г. са оценявани в цени, /деноминирани и в двете валути,/ в зависимост от предположенията за възможностите на тяхна бъдеща реализация. На база на прегледа комисията не е направила предложение за обезценка на наличните, необвързани с производствената програма за влагане в производството или с договори за реализация количество произвеждани продукция, стоки.

Наличните материали, държани с цел да бъдат използвани в производството, не се обезценяват под себестойността им ако крайните готови продукти, в които ще бъдат вложени, се очаква да бъдат продадени по тяхната себестойност или над нея.

Обезценка на резервни части - при направения преглед за обезценка на резервните части към 31.12.2017 г. не са установени индикатори за обезценка на същите.

Обезценка на вземания

Приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави от ръководството в края на всяка финансова година.

Обезценка на търговски вземания се формира когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: обявяване на длъжника в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането (повече от 365 дни).

Тези обстоятелства се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Всички съмнителни вземания, които не са

събрани в продължение на повече от една година се третират като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото се преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на корективна сметка, в която се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход. В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва като „други доходи“ за сметка на намаление на коректива.

Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества

Дружеството класифицира като асоциирани дружества притежаваните от него акции в други дружества над 20%. Те се оценяват по себестойност, защото не съществуват достатъчно надеждни източници за определянето на техните справедливи стойности.

На всяка дата на баланса ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции. Ръководството е приело като индикатори за обезценка на инвестициите в дъщерни дружества решението за обявяване в процедура по ликвидация на дъщерни дружества, които са с отрицателни нетни активи, или нетни активи, които не са достатъчни за покриване на задълженията им.

След закриването на Консорциум CITS, през 2003 г. дружеството придобива 26% от акциите на СИ АЙ ТИ ЕС АД, където основни акционери са също НАА Норд Алианс АД, Германия и Ел Сат ООД, Лихтенщайн.

По партидата на СИ АЙ ТИ ЕС АД в Търговския регистър няма записи от 2010 г. Не са публикувани финансови отчети, няма данни за осигурени лица. Съучастието е обезценено на 100%, тъй като има индикация, че дружеството не осъществява търговска дейност.

3. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите/услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на дружеството. Всички дейности по управление на финансовия риск се осъществяват и контролират на централно ниво. За ефективно управление на тези рискове, Съветът на директорите е одобрил правила и процедури за управление на финансовия риск, които са в съответствие с корпоративните цели. Основните насоки на тези документи определят краткосрочните и дългосрочните цели и действия, които трябва да се предприемат, за да се управляват финансовите рискове, пред които е изправено Дружеството.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Оценка

Прилаганите счетоводни политики за оценка на финансовите активи и пасиви са както следва:

Вид актив / пасив	Класификация	База за оценка
Парични средства	Парични средства	Номинална стойност
Блокирани парични средства	Блокирани парични средства	Номинална стойност
Краткосрочни и дългосрочни заеми	Финансов пасив	Амортизирана стойност
Търговски вземания	Заеми и вземания, възникнали първоначално в дружеството	Търговските вземания са безлихвени краткосрочни вземания, които обичайно се оценяват по оригиналната им фактурна стойност, намалена с евентуални разходи за обезценка (провизия за трудносъбираеми вземания)
Търговски задължения	Финансов пасив	Търговските задължения са безлихвени краткосрочни задължения, които обичайно се оценяват по оригиналната им фактурна стойност
Дългосрочни задължения	Финансов пасив	Амортизирана стойност

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството осъществява своите сделки основно на вътрешния пазар. То не е изложено на валутен риск до толкова, колкото българският лев е фиксиран към курса на Евро при условията Закона за Българската народна банка за въвеждане на Паричен съвет на закона за Валутен борд.

б. Ценови риск

Дружеството не е изложено на специфични ценови рискове. Минимизирането на ценовия риск за негативни промени в цените на стоките/услугите, обект на търговските операции се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо промените на пазара.

Дружеството не притежава акции и ценни книжа, които са обект за търгуване, както и няма практика да търгува с финансови инструменти – съответно не е изложено на рискове от негативни промени на фондовите пазари.

Дружеството не притежава инвестиции в дъщерни дружества.

в. Кредитен риск

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания от клиенти.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е да договаря кредитен период по-дълъг от 30 дни само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството. За по-голямата част от клиентите плащанията от продажбите се извършват предимно по банков път.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед от финансово-счетоводния отдел на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са разпределени в различни банки, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

г. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, при който предприятието среща трудности да спазва задълженията по отношение на финансовите пасиви, уреждани с наличности или друг финансов актив.

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност.

Дружеството не ползва привлечени кредитни ресурси.

Дружеството осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към датата на отчета за финансово състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е станало изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

хил.лв.

31.дек.17	до 1 м.	1-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	над 2 г.	Без Матуритет	Общо
Финансови активи							
Търговски вземания	590	166	137	13	5		911
Депозити	1 763						1 763
Парични средства и еквиваленти		9				8 372	8 381
Общо	2 353	175	137	13	5	8 372	11 055
31.дек.17	до 1 м.	1-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	над 2 г.	Без Матуритет	Общо
Финансови пасиви							
Търговски и други задължения	373	340	334	244			1 291
Задължения към персонала	745	276	123				1 144
Данъчни и осигурителни задължения	1 176						1 176
Общо	2 294	616	457	244	0	0	3 611
Нетни активи	59	-441	-320	-231	5	8 372	7 444

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството има лихвоносни активи, представляващи парични депозити и свободните парични средства по разплащателни сметки в банки. Дружеството не ползва привлечени парични заеми, водещи до разходи за лихви, поради които не е подложено на лихвен риск на паричните потоци.

Средствата по разплащателни сметки се олихвяват с лихвени проценти, съгласно тарифите на съответните банки, които значително намалиха нивата на лихви по депозити. И през 2017г. не се предвижда промяна на лихвите по депозити във възходяща посока, с което не се очаква увеличение на финансовите приходи. Интересът към откриването на депозити остава нисък.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

За своите вътрешни и външни нужди, Дружеството изчислява и оповестява съотношението на нетния дълг към собствения капитал. Нетният дълг към собствен капитал се изчислява, както следва:

хил.лв.		
Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Общо дългов капитал, в т.ч.:	1 291	1 037
<i>Търговски кредити и заеми към трети лица и стокови кредити</i>	1 276	964
<i>Търговски кредити и заеми към свързани лица и стокови кредити</i>	15	73
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(10 144)	(10 290)
Нетен дългов капитал	(8 853)	(4 897)
Общо собствен капитал	22 330	21 645
Общо капитал	13 477	16 748
Коефициент нетен дълг към собствен капитал	(0.39646)	(0.22624)

4. Справедливи стойности

Справедлива стойност е: "Цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката".

Справедливата стойност при първоначално признаване като цяло се равнява на цената на сделката освен в случаите, в които:

- ✓ Сделката е между свързани лица
- ✓ Сделката е сключена по принуда или при форсмажорни обстоятелства
- ✓ Пазарът на който се е случила сделката е различен от основния или най-изгодния пазар
- ✓ Разчетната единица, представена от цената на сделката, се различава от отчетната единица за актива или пасива, който се оценява по справедлива стойност.

Определяне на справедлива стойност при пазари с ниско ниво на активност

- ✓ Определянето на справедлива стойност зависи от фактите, обстоятелствата и характеристиките на пазара и изисква значителна преценка от страна на оценителя
- ✓ Сделките и котировките могат да не са представителни за определяне на справедлива стойност
- ✓ Необходим е допълнителен анализ върху сделките и котировките. Ако е необходимо те могат да бъдат коригирани, за да дават по-ясна картина при определянето на справедливата стойност.

Вземат се предвид характеристиките на активен пазар, който участник на пазара ще вземе предвид на датата на оценката, като:

- Предполага уговорена сделка между участниците на пазара към датата на оценяване по текущите пазарни условия
- Предполага сделката да бъде извършена на основния пазар, в противен случай на най-изгодния пазар
- За нефинансов актив се взема предвид неговата най-ефективна или висока употреба
- За пасив отразява риска при неизпълнение, включително собствения кредитен риск

Използване с цел максимизиране на стойността, е онова използване на актив, от пазарните участници, което максимизира стойността на актива, и което е:

- Физически възможно
- Правно допустимо
- Финансово осъществимо

Използването с цел максимизиране на стойността обикновено е идентично с (но не винаги) текущата употреба.

Ако няма основен пазар, изходната сделка се извършва в най-изгодния пазар, т.е. на пазара, който максимизира сумата, която ще се получи при продажбата на актива и свежда до минимум сумата, която би била платена за прехвърляне на пасива (най-ликвидния пазар за Активи/Пасиви)

Притежаваните от дружеството финансови активи са основно краткосрочни търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

5. Еднократни ефекти, повлияли върху балансовата стойност на дълготрайните материални активи и собствения капитал

С Решение на Върховен касационен съд от 2013 г., по иск на Министерство на труда и социалната политика е обявен за нищожен осъществения през 2000 г. апорт от Министерство на финансите в капитала на "Информационно обслужване" АД на сграда, находяща се в гр. София, ул. "172" 11 корпус "В". Сградата с отчетна стойност 680 х.лв., набрани амортизации 211 х.лв. и балансова стойност 469 х.лв. е отписана от активите на дружеството на основание на решението на ВКС.

С Решение от 2013 г. Върховен касационен съд отхвърля собствеността на "Информационно обслужване" АД върху земи 3610 кв.м. на стойност 32 х.лв., включени в активите на клон Враца. На основание решението на ВКС, земите са отписани от активите на дружеството.

Сградата в гр. София и земя в гр. Враца са придобити от дружеството чрез апортни вноски.

През 2015 г. по решение на Органите на дружеството, частта от капитала под условие, съответстваща на отписаната от активите земя в клон Враца е отчетена за сметка на резервите на дружеството и са уведомени Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (като принципал) и Министерство на финансите (като лице, представлявало държавата по делото) за решението на Върховен касационен съд от 2013 г. - за вземане на решение относно капитала на дружеството след обявяване на нищожен осъществения през 2000 г. апорт.

През 2016 г. по предложение на Органите на дружеството, в дневния ред на редовно годишно общо събрание на акционерите на дружеството на 27.06.2016 г. е включено предложение за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на „Информационно обслужване“ АД по реда на чл.203, ал.1 във връзка с чл.197, ал.1 от Търговския закон. На проведеното общо събрание на акционерите, предложението не е прието.

С писмо от 04.07.2016 г. на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в дружеството е постъпило уведомление за становище на Агенцията за приватизация и

следприватизационен контрол (АПСК) на основание чл. 28, ал.7 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол по повод начина на гласуване на акционера - държавата в общото събрание: АПСК дава съгласие за намаляване на държавното участие в капитала на "Информационно обслужване" АД при спазване на всички относими разпоредби на действащото българско законодателство, вкл. Търговския закон.

През 2017 г. по предложение на Органите на дружеството, в дневния ред на редовно годишно общо събрание на акционерите на дружеството на 24.04.2017 г. е включено предложение за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на „Информационно обслужване“ АД по реда на чл.203, ал.1 във връзка с чл.197, ал.1 от Търговския закон. На проведеното общо събрание на акционерите, предложението не е прието.

6. Корекции за предходни отчетни периоди

Към 31.12.2017 г. не са извършени корекции за предходни отчетни периоди.

7. Свързани лица и сделки между тях

Дружеството спазва изискванията на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това дали се прилага някаква цена.

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Към датата на съставяне на отчета 99,5 % от капитала е собственост на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, а останалите 0,5 % от капитала са разпределени между 2689 индивидуални акционери.

Съгласно чл. 24 от Устава на Дружеството органите за управление на "Информационно обслужване" АД са Общо събрание на акционерите и Съвет на директорите.

На 05.01.2015 г. в Търговския регистър е вписано решение на Общото събрание на акционерите на „Информационно обслужване“ АД, с което от състава на Съвета на директорите са освободени Александър Григоров Петров, Георги Георгиев Тодоров, Гюнай Аптиева Мехмедов, Николай Йорданов Недялков и Красимира Йорданова Стоянова. Като членове на Съвета на директорите са вписани Михаил Михайлов Константинов, Валери Петров Борисов, Ивайло Борисов Филипов, Валентина Стефанова Недялкова и Юлияна Петрова Калчева. Като изпълнителен директор е вписан Ивайло Борисов Филипов.

Към датата на съставяне на отчета, съставът на Съвета на директорите е както следва:

Председател: Михаил Михайлов Константинов

Зам.председател: Валери Петров Борисов

Членове: Ивайло Борисов Филипов, Юлияна Петрова Калчева и Валентина Стефанова Недялкова.

Изпълнителен директор: Ивайло Борисов Филипов.

Възнаграждения на основния ръководен персонал, в хил.лв.

	2017	2016
Краткосрочни доходи	208	172

8. Други оповестявания

8.1. Принцип-предположение за действащо предприятие – финансово състояние

Принципът - предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, Дружеството обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на Дружеството да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримото бъдеще. Дружеството има история на печеливша дейност и свободен достъп до финансови ресурси. Ръководството на Дружеството счита, че Дружеството е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

8.2. Условни задължения и ангажименти

Към 31.12.2017 г. са издадени банкови гаранции за изпълнение на договори, на обща стойност 1 649 хил.лв., както следва:

- Банкова гаранция в полза на Министерство на финансите за изпълнение на договор за обществена поръчка, на стойност 1 029 хил.лв. и срок на валидност 10.08.2019 г.;
- Банкова гаранция в полза на Национална агенция за приходите за изпълнение на договор, на стойност 65 хил.лв. и срок на валидност 31.10.2018 г.;
- Банкова гаранция в полза на Енерго Про Продажби АД за изпълнение на договор, на стойност 100 хил.лв. и срок на валидност 31.05.2018 г.;
- Банкова гаранция в полза на Министерство на регионалното развитие и благоустройството за изпълнение на договор, на стойност 31 хил.лв. и срок на валидност 15.05.2019 г.;
- Банкова гаранция в полза на Министерство на външните работи за изпълнение на договор, на стойност 30 хил.лв. и срок на валидност 20.01.2020 г.;
- Банкова гаранция в полза на Министерство на външните работи за авансово плащане, на стойност 154 хил.лв. и срок на валидност 20.05.2018 г.;
- Банкова гаранция в полза на Агенция за обществени поръчки за изпълнение на договор, на стойност 240 хил.лв. и срок на валидност 31.01.2021 г.

Банковите гаранции са издадени от Сосиете Женерал Експресбанк АД въз основа на договор за кредитна линия за издаване на банкови гаранции с обезпечение особен залог по реда на ЗОЗ върху съвкупност от настоящи и бъдещи вземания на „ИО“ АД по сключени договори с контрагенти за предоставяне на информационни услуги.

8.3. Показатели за финансово – счетоводен анализ:

Финансови съотношения	31.12.2017	31.12.2016	Изменение текущ спрямо предходен период
Рентабилност на база печалба преди данъци, %	6.9%	7.2%	-0.3%
Рентабилност на база печалба след данъци, %	6.2%	6.2%	0.0%
Възвръщаемост на активите, %	4.7%	4.7%	0.0%
Възвръщаемост на собствения капитал, %	5.9%	5.9%	0.0%
Печалба на 1 акция, лв.	0.57	0.55	0.02
Ефективност	1.08	1.08	0.00
Обща ликвидност - коефициент	3.32	3.49	-0.17
Бърза ликвидност - коефициент	3.15	3.32	-0.17
Абсолютна ликвидност - коефициент	2.88	3.01	-0.13
Коефициент на задлъжнялост	0.24	0.23	0.01
Коефициент на финансова автономност	4.23	4.52	-0.29
Приходи от продажби на едно заето лице средномесечно, лв.	3 457	3 173	284
Печалба (след данъци) на едно заето лице средномесечно, лв.	214	198	16

Рентабилността на база печалба преди данъци е 6,9%, а **след данъци** 6,2%.

Възвръщаемостта на активите е 4,7%, а **възвръщаемостта на собствения капитал** е 5,9%.

Печалбата на 1 акция за 2017 г. възлиза на 0,57 лв.

Ефективността на разходите е 108%, което означава, че на всеки 100 лв. разходи са реализирани 108 лв. приходи.

Коефициентите на обща, бърза и абсолютна ликвидност са съответно от 3,32, 3,15 и 2,88.

Приходите от продажби на едно заето лице възлизат на 3 457 лв., а **печалбата (след данъци) на едно заето лице** е 214 лв.

Финансовите съотношения за рентабилност и възвръщаемост на активите и на собствения капитал са положителни величини, което е израз на продължаващата тенденция, стартирала през 2013 г. за ефективна дейност на Дружеството.

За периода 2013 – 2017 г. се постига рентабилност на база печалба преди данъци средно 7%. Ефективността на разходите е 1,08, което означава, че на всеки 100 лв. разходи се реализират 108 лв. приходи.

Постигат се високи нива на коефициентите за ликвидност и финансова автономност, което обуславя платежоспособността на дружеството – за погасяване на задълженията към държавния бюджет, доставчици и персонал. Осигурява се възможност за инвестиции със собствени средства, без да се ползват привлечени ресурси под формата на кредити.

9. Пари и парични еквиваленти

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства в брой	24	16
Каса в левове	24	15
Каса във валута		1
В разплащателни сметки и депозити	10 120	10 269
Разплащателна сметка в левове	8 356	8 504
Разплащателна сметка във валута	1	1
Банкови депозити	1 763	1 764
Други парични еквиваленти	-	5
Ваучери за обучение (по програми на Агенция по заетостта)	-	5
Общо парични средства	10 144	10 290

Паричните средства са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства в брой	24	16
В разплащателни сметки и депозити	10 120	10 269
Други парични еквиваленти	-	5
Всичко	10 144	10 290

Паричните средства по депозити са в следните банки:

УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	1 506	1 506
ЦКБ	257	258
	1 763	1 764

10. Вземания

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
ТЕКУЩИ АКТИВИ:		
Търговски вземания от клиенти	783	903
Вземания от клиенти	759	943
Съдебни	69	56
Присъдени	284	292
Минус обезценка на вземанията	(329)	(388)
Надвнесен корпоративен данък	28	-
Надвнесен корпоративен данък	28	-
Други вземания	181	149
Други данъци	6	6
Подотчетни лица	1	1
Вземания по липси и начети	17	17
Други дебитори	46	34
Гаранции	128	128
Минус обезценка на вземанията	(17)	(37)
Общо вземания	992	1 052

Към 31.12.2017

	до 1 месец	от 1 до 6 м.	от 6 м. до 1 г.	от 1 до 2 г.	над 2 г.	общо
Търговски вземания от клиенти	580	106	82	10	5	783
Други вземания	10	82	98	10	9	209
Всичко	590	188	180	20	14	992

Към 31.12.2016

	до 1 месец	от 1 до 6 м.	от 6 м. до 1 г.	от 1 до 2 г.	над 2 г.	общо
Търговски вземания от клиенти	618	190	61	22	12	903
Други вземания	18	28	84	14	5	149
Всичко	636	218	145	36	17	1 052

Движението на обезценката е както следва:

	2017	2016
Към 01.01	451	416
Призната	8	133
Възстановена	(24)	(76)
Отписана	(63)	(22)
Към 31.12	372	451

10а. Предплатени разходи

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Предплатени разходи	217	142
Предплатени разходи	217	142

11. Материални запаси

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	КЪМ 31.12.2017	КЪМ 31.12.2016
основни	24	16
спомагателни	1	1
горивни материали	11	10
други материали	35	35
стоки на склад	322	433
Разходи за основна дейност	177	109
Общо краткотрайни материални активи	570	604

Извършени разходи по договори които ще бъдат изпълнени през следващ отчетен период:

Информационна система за БДЖ	177	107
Други договори	-	2

12. Инвестиции в асоциирани предприятия

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Асоциирани предприятия	Общо
Към 01.01.2016		
Балансова стойност в началото	26	26
Преоценки	(26)	(26)
Към 31.12.2016	-	-
Към 01.01.2017		
Балансова стойност	-	-
Към 31.12.2017	-	-

След закриването на Консорциум CITS, през 2003 г. дружеството придобива 26% от акциите на СИ АЙ ТИ ЕС АД, където основни акционери са също НАА Норд Алианс АД, Германия и Ел Сат ООД, Лихтенщайн.

По партидата на СИ АЙ ТИ ЕС АД в Търговския регистър няма записи от 2010 г. Не са публикувани финансови отчети, няма данни за осигурени лица. Съучастието е обезценено на 100%, тъй като има индикация, че дружеството не осъществява търговска дейност.

13. Имоти, машини и съоръжения

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Земи	Сгради и конструкции	Машини и оборудване	Съоръжения	Компютърна техника	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Други	Общо
Към 01.01.2016									
Отчетна стойност	1 949	16 165	1 675	658	4 340	1 063	667	497	27 014
Натрупано изхабяване	-	(6 594)	(1 407)	(222)	(3 508)	(1 049)	(636)	(457)	(13 873)
Балансова стойност	1 949	9 571	268	436	832	14	31	40	13 141
Придобивания		429	61	247	675	224	100	1	1 737
Намаления			(126)		(280)	(152)	(108)	(14)	(680)
Амортизация за периода		(273)	(136)	(32)	(323)	(14)	(22)	(20)	(820)
Изхабяване на отписани активи			126		280	152	108	14	680
Към 31.12.2016									
Отчетна стойност	1 949	16 594	1 610	905	4 735	1 135	659	484	28 071
Натрупано изхабяване	-	(6 867)	(1 417)	(254)	(3 551)	(911)	(550)	(463)	(14 013)
Балансова стойност	1 949	9 727	193	651	1 184	224	109	21	14 058
Към 01.01.2017									
Отчетна стойност	1 949	16 594	1 610	905	4 735	1 135	659	484	28 071
Натрупано изхабяване	-	(6 867)	(1 417)	(254)	(3 551)	(911)	(550)	(463)	(14 013)
Балансова стойност в началото	1 949	9 727	193	651	1 184	224	109	21	14 058
Придобивания		470	10	98	951	112	135	4	1 780
Намаления			(78)	(2)	(112)	(100)	(33)	(8)	(333)
Амортизация за периода		(289)	(95)	(37)	(506)	(37)	(34)	(15)	(1 013)
Изхабяване на отписани активи			78	2	112	100	33	25	350
Балансова стойност в края	1 949	9 908	108	712	1 629	299	210	27	14 842
Към 31.12.2017									
Отчетна стойност	1 949	17 064	1 542	1 001	5 574	1 147	761	480	29 518
Натрупано изхабяване в края	-	(7 156)	(1 434)	(289)	(3 945)	(848)	(551)	(453)	(14 676)
Балансова стойност	1 949	9 908	108	712	1 629	299	210	27	14 842

Сградите към Централно управление – София и в двадесет и шестте клона в страната съставляват 67 % от балансовата стойност на Имоти, машини и съоръжения. Части от тях се отдават под наем. Земите са 13 % от стойността на Имоти, машини и съоръжения.

При извършения преглед за обезценка на балансовите стойности на Имоти, машини и съоръжения, се установи, че няма индикации и обстоятелства показващи траен спад в балансовите стойности на такива активи отличаващи ги от възстановимата им стойност.

В баланса на дружеството са включени активи под праг на същественост, който по възприета счетоводна политика е 700 лв., с отчетна стойност 472 хил.лв. и балансова стойност 4 хил.лв.

Отчетната стойност на всички напълно амортизирани имоти, машини и съоръжения, които все още са в употреба възлиза на 6 197 хил.лева.

14. Предоставени аванси и нетекущи активи в процес на изграждане

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Сгради	Машини и съоръжения	Други ДМА	Общо
Разходи за придобиване на ДА към 01.01.2016	62	69	47	178
Извършени разходи и платени аванси за придобиване на дълготрайни активи	348	111	115	574
Придобити дълготрайни активи	(348)	(111)		(459)
Отписани разходи и усвоени аванси през периода		(69)	(46)	(115)
Продадени незавършени активи				-
Разходи за придобиване на ДА към 31.12.2016	62	-	116	178
Разходи за придобиване на ДА към 01.01.2017	62	-	116	178
Извършени разходи и платени аванси за придобиване на дълготрайни активи			177	177
Придобити дълготрайни активи			(291)	(291)
Отписани разходи и усвоени аванси през периода	(2)			(2)
Продадени незавършени активи				-
Разходи за придобиване на ДА към 31.12.2017	60	-	2	62

15. Нематериални активи

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Патенти, лицензи, фирмени и търговски марки	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
Към 01.01.2016				
Отчетна стойност	1 684	1 957	1	3 642
Натрупано изхабяване	(1 356)	(1 938)	-	(3 294)
Балансова стойност	328	19	1	348
Придобивания коригирани	590	56		646
Намаления	(18)	(5)		(23)
Амортизация за периода	(256)	(24)		(280)
Изхабяване на отписани активи	18	5		23
Балансова стойност в края	662	51	1	714
Към 31.12.2016				
Отчетна стойност	2 256	2 008	1	4 265
Натрупано изхабяване	(1 594)	(1 957)	-	(3 551)
Балансова стойност	662	51	1	714
Към 01.01.2017				
Отчетна стойност	2 256	2 008	1	4 265
Натрупано изхабяване	(1 594)	(1 957)	-	(3 551)
Балансова стойност в началото	662	51	1	714
Придобивания	912	293		1 205
Намаления	(525)	(4)		(529)
Амортизация за периода	(391)	(59)		(450)
Изхабяване на отписани активи	525	4		529
Балансова стойност в края	1 183	285	1	1 469
Към 31.12.2017				
Отчетна стойност	2 643	2 297	1	4 941
Натрупано изхабяване в края	(1 460)	(2 012)	-	(3 472)
Балансова стойност	1 183	285	1	1 469

В баланса на дружеството са включени нематериални активи под праг на същественост, който по възприета счетоводна политика е 700 лв., с отчетна стойност 24 хил.лв и нулева балансова стойност.

Отчетната стойност на всички напълно амортизирани нематериални активи, които все още са в употреба възлиза на 3 091 хил.лева.

16. Търговски и други задължения

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения към свързани предприятия	15	73
Дивиденди	15	73
Търговски задължения	868	654
Задължения към доставчици	714	617
Получени аванси	154	37
Задължения към персонала	1 144	1 371
Задължения към персонала	745	848
Задължения по неизползвани отпуски	399	523
Дължими текущи данъци	820	645
ДДС	645	486
ДДФЛ	122	88
Корпоративен данък	-	4
Други данъци	53	67
Задължения за осигуровки	356	331
Задължения към фондове на ДОО	173	142
Здравно осигуряване	75	64
Допълнително задължително социално осигуряване	40	34
Осигуровки по неизползвани отпуски	68	91
Други задължения	318	347
Гаранции	126	82
Други кредитори	192	265
Нетекущи търговски задължения	244	-
Задължения към доставчици	244	-

Задълженията по получени аванси са формирани от :

	31.12.2017	31.12.2016
Министерство на външните работи	129	-
Министерство на образованието и науката	14	-
Други	11	37
	154	37

17. Финансирания и приходи за бъдещи периоди

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Нефинансови приходи за бъдещи периоди	Финансирания	Общо
Към 01.01.2016	343	-	343
Финансирания		17	17
Признати приходи от финансиране		(17)	(17)
Разсрочени приходи през периода	858		858
Приходи за бъдещи периоди отнесени в прихода	(600)		(600)
Към 31.12.2016	601	-	601
Към 01.01.2017	601	-	601
Финансирания		1	1
Признати приходи от финансиране		(1)	(1)
Разсрочени приходи през периода	1 103		1 103
Приходи за бъдещи периоди отнесени в прихода	(1 023)		(1 023)
Към 31.12.2017	681	-	681

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Финансирания	-	-
Приходи за бъдещи периоди	681	601
<i>в това число:</i>		
текущи приходи за бъдещи периоди	507	368
нетекущи приходи за бъдещи периоди	174	233
Общо	681	601

От началото на 2015 г. е въведена нова услуга - издаване/подновяване на квалифициран електронен подпис (КЕП) с период на валидност 3 години. Съответстващата част за следващи отчетни периоди за продадени КЕП с период на валидност 3 години, се отчита в приходи за бъдещи периоди.

18. Отсрочени данъци върху дохода

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пасиви по отсрочени данъци

	Пасиви от преоценки и разлики в пол. живот	Всичко
Към 01.01.2016	(852)	(852)
Изменение в дохода	(84)	(84)
Към 31.12.2016	(936)	(936)
Към 01.01.2017	(936)	(936)
Изменение в дохода	(52)	(52)
Към 31.12.2017	(988)	(988)

Активи по отсрочени данъци

	Обезценка на вземания	Доходи на персонала МСС 19	Неизпол звани отпуски	Доходи на физ. лица	Провизии задължения	Всичко
Към 01.01.2016	24	60	61	30	10	185
Изменение в дохода	3	(10)	1	(6)	(2)	(14)
Към 31.12.2016	27	50	62	24	8	171
Към 01.01.2017	27	50	62	24	8	171
Изменение в дохода	(7)	-	(15)	(11)	(2)	(35)
Към 31.12.2017	20	50	47	13	6	136

Компенсирано изменение на данъчните активи и пасиви

	2017	2016
В началото на периода	(765)	(667)
Изменение в дохода	(87)	(98)
В края на периода	(852)	(765)

Компенсирани отсрочени данъци върху дохода

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи	136	171
Отсрочени данъчни пасиви	(988)	(936)
В края на периода	(852)	(765)
Нето пасиви по отсрочени данъци	852	765

Елемент	Към 31.12.2017		Към 31.12.2016	
	Временна разлика	Отсрочен данък	Временна разлика	Отсрочен данък
Пасиви от преоценки и разлики в пол. жиѐ	(9 883)	(988)	(9 361)	(936)
Обезценка на вземания	200	20	274	27
Провизии задължения	53	6	75	8
Доходи на персонала МСС 19	505	50	508	50
Неизползвани отпуски	466	47	614	62
Доходи на физ. лица	135	13	243	24
	(8 524)	(852)	(7 647)	(765)

19. Провизии за пенсии и други подобни задължения

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за доходите и задълженията, признати в баланса към 31 декември 2017 г. и 2016 г. са обобщени по-долу:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за всеобхватния доход	(4)	(100)
Разходи за текущ стаж	60	50
Разходи за лихви	12	16
Изплатени доходи на персонала	(76)	(166)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	668	606
Настояща стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране	602	617
Непризната актюерска (печалба) / загуба	66	(11)

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	Сума
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 01.01.2016	717
Разходи за лихви	16
Разходи за текущ стаж	50
Изплатени доходи на персонала	(166)
Актюерски (печалби) / загуби	(11)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31.12.2016	606
Разходи за лихви	12
Разходи за текущ стаж	60
Изплатени доходи на персонала	(76)
Актюерски (печалби) / загуби	66
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31.12.2017	668

Основните предположения, използвани при определяне на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са посочени по-долу:

	2017	2016
Норма на дисконтиране	2.00%	2.50%
Бъдещо увеличение на възнагражденията	5.00	3.85

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор, Дружеството е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране от две до шест brutни месечни заплати, в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Ако служител е работил в дружеството в продължение на 10 години, той получава шест brutни месечни заплати, при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две brutни месечни заплати.

	2017	2016
Среден брой на заетите лица	505	528

20. Основен капитал

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Основен капитал	2 298	2 298
Оторизирани акции за издаване	2 298 495	2 298 495

Общият размер на основния капитал е 2 298 495 лв., разпределен в 2 298 495 броя безналични поименни акции с право на глас, с номинал 1 лев всяка една.

Капиталът в размер на 2 298 хил.лв. е напълно внесен.

Разпределението на акциите е следното:

	Към 31.12.2017		Към 31.12.2016	
	броя	%	броя	%
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	2 286 805	99.49	2 286 805	99.49
Нерегистрирани по чл.23 от ЗППДОП	92	0.01	92	0.01
Физически лица	11 598	0.50	11 598	0.50
Общо	2 298 495	100	2 298 495	100

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Капитал под условие:	(469)	(469)

С Решение на Върховен касационен съд от 2013 г., по иск на Министерство на труда и социалната политика е обявен за нищожен осъществения през 2000 г. апорт от Министерство на финансите в капитала на "Информационно обслужване" АД на сграда, находяща се в гр. София, ул. "172" 11 корпус "В". Сградата с отчетна стойност 680 х.лв., набрани амортизации 211 х.лв. и балансова стойност 469 х.лв. е отписана от активите на дружеството на основание на решението на ВКС.

С Решение от 2013 г. Върховен касационен съд отхвърля собствеността на "Информационно обслужване" АД върху земи 3610 кв.м. на стойност 32 х.лв., включени в активите на клон Враца. На основание решението на ВКС, земите са отписани от активите на дружеството.

Сградата в гр. София и земя в гр. Враца са придобити от дружеството чрез апортни вноски.

През 2015 г. по решение на Органите на дружеството, частта от капитала под условие, съответстваща на отписаната от активите земя в клон Враца е отчетена за сметка на резервите на дружеството и са уведомени Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (като принципал) и Министерство на финансите (като лице, представлявало държавата по делото) за решението на Върховен касационен съд от 2013 г. - за вземане на решение относно капитала на дружеството след обявяване на нищожен осъществения през 2000 г. апорт.

През 2016 г. по предложение на Органите на дружеството, в дневния ред на редовно годишно общо събрание на акционерите на дружеството на 27.06.2016 г. е включено предложение за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на „Информационно обслужване“ АД по реда на чл.203, ал.1 във връзка с чл.197, ал.1 от Търговския закон. На проведеното общо събрание на акционерите, предложението не е прието.

С писмо от 04.07.2016 г. на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в дружеството е постъпило уведомление за становище на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК) на основание чл. 28, ал.7 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол по повод начина на гласуване на акционера - държавата в общото събрание: АПСК дава съгласие за намаляване на държавното участие в капитала на "Информационно обслужване" АД при спазване на всички относими разпоредби на действащото българско законодателство, вкл. Търговския закон.

През 2017 г. по предложение на Органите на дружеството, в дневния ред на редовно годишно общо събрание на акционерите на дружеството на 24.04.2017 г. е включено предложение за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на „Информационно обслужване“ АД по реда на чл.203, ал.1 във връзка с чл.197, ал.1 от Търговския закон. На проведеното общо събрание на акционерите, предложението не е прието.

21. Резерви

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Показатели	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от актюерски печалби/загуби	Общо резерви
Към 01.01.2016	230	17 620	(109)	17 741
Разпределение на печалба за резерви		806		806
Други резерви		2	11	13
Към 31.12.2016	230	18 428	(98)	18 560
Към 01.01.2017	230	18 428	(98)	18 560
Разпределение на печалба за резерви		628		628
Други резерви		79	(65)	14
Към 31.12.2017	230	19 135	(163)	19 202

22. Натрупани финансови резултати

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Показатели	Натрупани финансови резултати
Към 01.01.2016	1 612
Финансов резултат за текущия период	1 256
Разпределения на печалбата за 2015 г. за дивиденди	(806)
Разпределения на печалбата за 2015 г. за резерви	(806)
Към 31.12.2016	1 256
Към 01.01.2017	1 256
Финансов резултат за текущия период	1 299
Разпределения на печалбата за 2016 г. за дивиденди	(628)
Разпределения на печалбата за 2016 г. за резерви	(628)
Към 31.12.2017	1 299

23.1 Приходи**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Приходи		
Услуги	19 547	18 584
Наеми	675	659
Стоки	527	574
Общо приходи	20 749	19 817
Други	188	252
Финансирания	2	17
Общо други приходи	190	269

Печалби и загуби от операции, които се отчитат нетно

	2017	2016
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	11	21
Балансова стойност на продадени активи	-	(1)
Резултат	11	20

23.2 Приходи по видове услуги/дейности**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Услуги/дейности	Нетни приходи	
	2017	2016
Разработване и развитие на приложен софтуер	3 021	2 860
Поддържане на приложен софтуер и инфраструктура, консултантски услуги	10 971	9 651
Удостоверителни услуги (PKI)	1 651	1 702
Услуги по обработка на данни	2 533	2 802
Услуги на едно гише (инкасо услуги)	954	1 314
Сервиз на комп. техника, продажба на стоки и др. услуги	946	697
	20 076	19 026
Др. приходи	188	401
Наеми	675	659
	863	1 060
	20 939	20 086
Приходи от операции, които се отчитат нетно	11	20
	20 950	20 106

24. Разходи за материали и консумативи**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Разходи за материали и консумативи	701	771
Електроенергия	272	291
Рез.части, материали и консумативи	66	105
Инвентар	104	73
Хартия	32	50
Канцеларски материали	21	19
Ремонт сгради и инвентар	28	51
Рез. части, ГСМ и др. материали - транспорт	98	104
Други материали	80	78

25. Разходи за външни услуги**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Разходи за външни услуги	3 286	3 163
Лицензи и софтуер, привл.ресурси	1 324	1 160
Граждански договори	493	688
Комуникационни услуги	216	235
Разходи за охрана	227	218
Наеми	104	141
Обучение/наемане персонал	131	90
Консултантски услуги, вкл.одитори	107	53
Застраховки	35	22
Ремонт и поддръжка сгради	27	60
Поддръжка хардуер и мрежи	55	35
Топлоенергия	44	39
Други външни услуги	318	217
Местни данъци и такси	197	198
Данъци върху разходите	8	7

26. Разходи за персонала**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Разходи за заплати (възнаграждения)	11 113	10 732
По трудов договор	10 904	10 551
ИД, СД /договори за управление/	209	172
По стажантски програми на Агенция по заетостта	-	9
Разходи за осигуровки	1 824	1 748
ДОО	1 042	995
ДЗПО	236	226
ДДПО	-	1
Здравно осигуряване	471	455
Болнични работодател	69	69
Социални разходи	6	2
Общо разходи за персонал	12 937	12 480

27. Разходи за амортизации и обезценки**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Разходи за амортизации	1 463	1 099
Разходи за амортизации	1 463	1 099
Разходи за последващи оценки на активи	8	133
Последващи оценки на вземания	8	107
Последващи оценки на финансови активи	-	26

28. Други разходи**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Разходи за провизии и други	562	562
Провизии по МСС 19	(4)	(100)
Командировки	193	99
Представителни разходи	61	55
Обезщетения по КТ	144	195
Дарения	27	16
Провизии за задължения	15	40
Липси и брак на активи	-	2
Други	126	255
Балансова стойност на продадените активи (без продукция)	522	395
Стоки	522	395
Всичко други разходи	1 084	957

29.1 Промени в запасите от продукция и незавършено производство и разходи за придобиване на активи

за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Към 01.01.2017	Към 31.12.2017	Стойност
Изменения на запасите от готова продукция и незавършено производство			68
Готова продукция			-
Незавършено производство	109	177	68
Общо корективи			68

29.2 Промени в запасите от продукция и незавършено производство и разходи за придобиване на активи

за периода: 01.01.2016 - 31.12.2016

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Към 01.01.2016	Към 31.12.2016	Стойност
Изменения на запасите от готова продукция и незавършено производство			36
Незавършено производство	73	109	36
Общо корективи			36

30. Финансови приходи и разходи**за периода: 01.01.2017 - 31.12.2017**

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Финансови приходи	3	14
Приходи от лихви	3	14
Финансови разходи	(94)	(105)
Други финансови разходи	(94)	(105)
Нетни финансови приходи	(91)	(91)

31. Данъци върху дохода

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

2017**2016**

Равнението между разхода за данък върху дохода и счетоводната печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31.12.2017 и 31.12.2016 е представено по-долу:

Счетоводна печалба/(загуба) преди данъци	1 448	1 448
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък изчислен при данъчна ставка 10 % (31 декември 2016 и 2017 г.: 10%)	(145)	(145)
Обезценки на активи	(7)	3
Амортизационни разлики	(52)	(84)
Отпуски и осигуровки върху тях	(15)	1
Провизии	(2)	(12)
Доходи на местни лица	(11)	(5)
Постоянни разлики	2	1
Приходи от/(разход) за данък	(149)	(192)
Основните компоненти на разхода за данък върху дохода за годините, приключващи на 31.12.2017 и 31.12.2016 са:		
Текущ данък	(62)	(94)
Отсрочен данък	(87)	(98)
Приходи от/(разход) за данък	(149)	(192)
Ефективна данъчна ставка	10.29%	13.26%
Нетен финансов резултат	1 299	1 256

32. Доход на акция и дивиденди

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	2017	2016
Основният доход на акция се калкулира чрез разделяне на нетната печалба за годината, полагаща се на акционерите, притежаващи собствения капитал на компанията, на средно претегления брой обикновени акции, държани през годината.		
Таблицата по-долу отразява приходите и информацията за акциите, използвани за изчисление на общия основен доход на акция:		
Нетна печалба, полагаща се на акционерите, притежаващи обикновени акции, коригирана за отразяване на ефекта от конвертируеми привилегировани акции	1 299	1 256
Средно претеглен брой на обикновените акции (с изключение на собствени акции) коригирани за отразяване на ефекта за намалена стойност	2 298 495	2 298 495
Основен доход на акция	0.57	0.55

Изплатени дивиденди

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите на Дружеството, през 2017 г., са разпределени дивиденди в размер на 628 хил.лв. Изплатените дивиденди са:

	2017	2016
Платени дивиденди	625	802

33. Събития след края на отчетния период

Във финансовия отчет не са отразени коригиращи събития след края на отчетния период в съответствие с МСС 10.

34. Ангажименти и условни задължения

Към 31.12.2017 г. са издадени банкови гаранции за изпълнение на договори, на обща стойност 1 649 хил.лв., както следва:

1. Банкова гаранция в полза на Министерство на финансите за изпълнение на договор за обществена поръчка, на стойност 1 029 хил.лв. и срок на валидност 10.08.2019 г.
2. Банкова гаранция в полза на Национална агенция за приходите за изпълнение на договор, на стойност 65 хил.лв. и срок на валидност 31.10.2018 г.
3. Банкова гаранция в полза на Енерго Про Продажби АД за изпълнение на договор, на стойност 100 хил.лв. и срок на валидност 31.05.2018 г.
4. Банкова гаранция в полза на Министерство на регионалното развитие и благоустройството за изпълнение на договор, на стойност 31 хил.лв. и срок на валидност 15.05.2019 г.
5. Банкова гаранция в полза на Министерство на външните работи за изпълнение на договор, на стойност 30 хил.лв. и срок на валидност 20.01.2020 г.
6. Банкова гаранция в полза на Министерство на външните работи за авансово плащане, на стойност 154 хил.лв. и срок на валидност 20.05.2018 г.
7. Банкова гаранция в полза на Агенция за обществени поръчки за изпълнение на договор, на стойност 240 хил.лв. и срок на валидност 31.01.2021 г.

Банковите гаранции са издадени от Сосиете Женерал Експресбанк АД въз основа на договор за кредитна линия за издаване на банкови гаранции с обезпечение особен залог по реда на ЗОЗ върху съвкупност от настоящи и бъдещи вземания на „ИО“ АД по сключени договори с контрагенти за предоставяне на информационни услуги.

35. Одобрение на финансовите отчети

Финансовите отчети са одобрени от ръководството на Дружеството и са подписани от негово име от Изпълнителния директор Ивайло Филипов на 14.03.2018 год.

Ръководител:
Ивайло Филипов
Изпълнителен директор

